

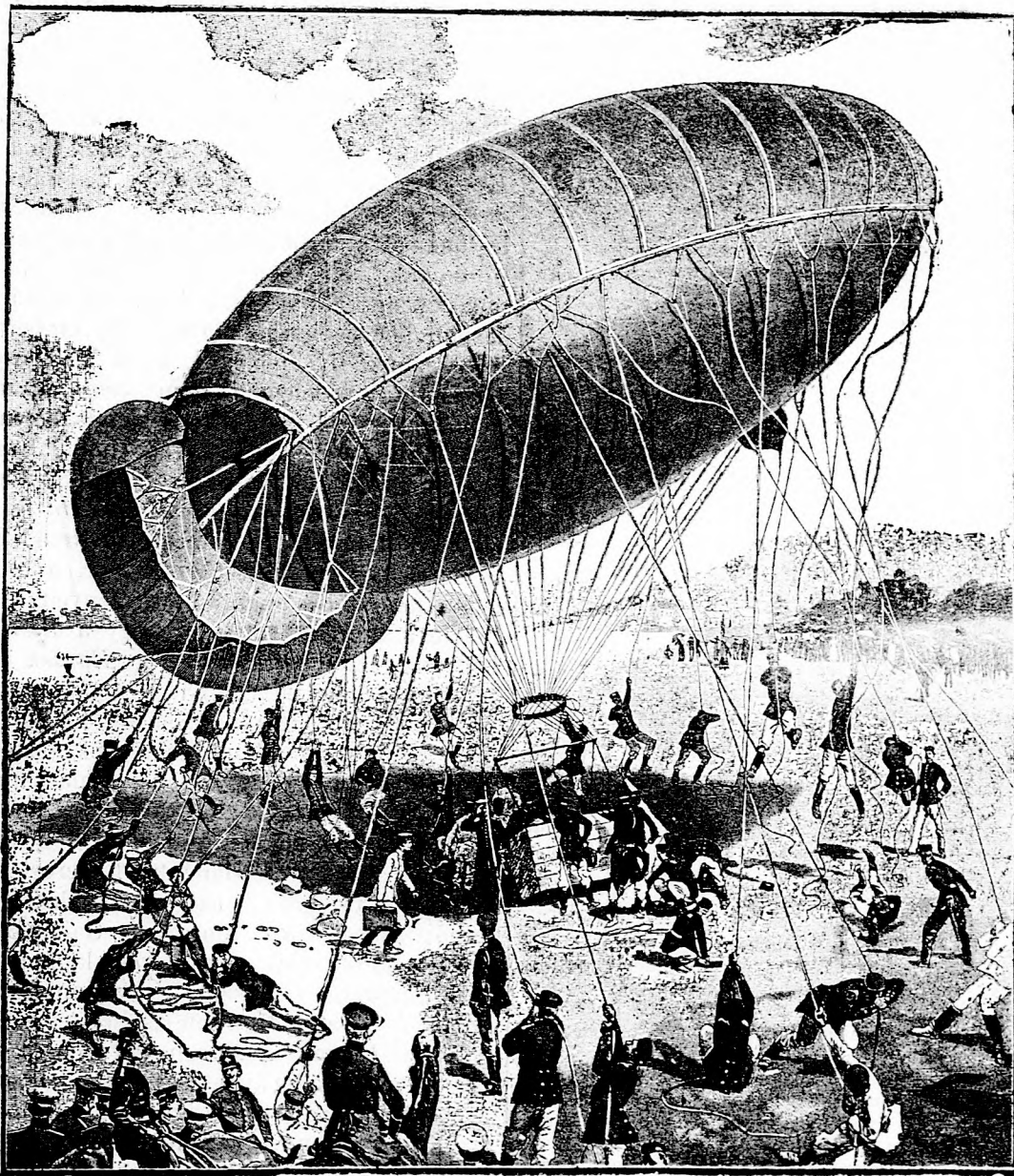
MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Práter-utca 44.

Előfizetési ára külön:	Szerkesztik:	Mezőgazdával együtt:
Egész évre 1.80	LEPSÉNYI MIKLÓS	Egész évre . . . . . 3.—
Fél évre . . . . . —.95	és	Fél évre 1.50
Negyed évre . . . . . —.50	NÉMETH GELLÉRT.	Negyed évre . . . . . —.80
Egyes szám ára 4 kr.		Egy petítors hirdetés ára 10 kr.

Katonai léghajó föleresztése.

80813 szám.
1897. hó.

Ő Felsége a király nevében!

A budapesti büntető kir. törvényszék, mint törvényalkalmazó esküdtzéki sajtóbírósg Hammersberg Jenő budapesti kir. főügyész, mint sajtóügyi köztámszó — Dr. Fűzessy Géza budapesti ügyvéd által képviselt Zarándy Gáspár Alfréd vádlott ellen a „Magyar Néplap” című lap 1897. évi 12-ik számában foglaltak miatt a btk. 258, 259, 261 és 262. §-ai alapján az 52967. hó. 97. számú vádlóval emelt vád és az e fölött megtartott esküdtzéki nyilvános tárgyalás alapján a mai alulirt napon és helyen tartott ülésben következésképp

Itéli:

Vádlott Zarándy Gáspár Alfréd pozsonyi szül. 36 éves rekt. vall. nőtlen, vagyontalan, jogvégzett, párvialdal vétségért a budapesti kir. büntető törvényszék által hat heti államfogházzal és a budapesti büntető kir. járásbírósg 1885. évi ítélete alapján 100 forint pénzbüntetéssel már büntetve volt — budapesti lakos maganzó — hírlapíró a kir. sajtóbírósg a „Magyar Néplap” című hetilap 1897. évi március 19-iki 12-ik számában „Lecke az ügyészségnek” fölírás alatt megjelent közlemény sajtói közzététele által a m. kir. ügyészség ellen elkövetett — a btk. 261 és 262 §-ába ütköző — becsületsértés sajtóvétségében vétkesnek mondja ki; és ezért a btk. 262 §-a alapján három (3) hónapi fogházbüntetésre és az 1887. évi VIII. t. c. 1 §-ában meghatározott célokra fordítandó s behajthatatlanság esetén további hatvan (60) napi fogházra átváltoztatandó Hatszáz (600) forint pénzbüntetésnek 15 nap s végrehajtás terhe alatt leendő megfizetésére ítéli, mely pénzbüntetésre nézve — az 1848. XVIII. t. c. 30 §. 3-ik pontja értelmében — a „Magyar Néplap” című hetilap biztosítékát felelősnek kimondja;

elmarasztalja elítéltet a m. kir. államkincstár részére az esküdték kocsihár és hídvám illetéke fejében 15 forint 40 krban továbbá tanudíjak fejében és pedig Németh Gellért és Tomits Mladen részére egyenkint 2 forint és így ezennel összesen Tizenkilenc (19) forint 40 krban megállapított és kiutalványozva előlegezett eljárásj költségnek valamint a fölmerülendő fogházi élelmezés költségeinek 15 nap és végrehajtás terhe alatt leendő megfizetésében elmarasztalja; és ezen marasztaló ítéletet — jogerőre emelkedése után — a „Magyar Néplap” című lap elején indokálva együtt — a btk. 277 §-a rendelkezésének megfelelően — közzététetni rendeli.

Indokok:

Az esküdték a fent körülirt cikk szerzőjéül — 7 szavazattal 5 szó ellen hozott határozatukkal — a vádlott Zarándy Gáspár Alfrédet ismerték föl; és őt a cikkben foglaltakra vonatkozólag: a btk. 261, 252. § alapján emelt vád tekintetében három (3) szavazat ellenében kilenc (9) szóval hozott határozatukba mondták ki vétkesnek.

Mint hogy azonban a vádlott vétkeségére szóló ezen kilenc szavazatból a szerzősége őt szó ellenében megállapítható hét szavazat az elj. szab. 69 §-a értelmében elégséges arra, hogy a vádlott vétkesnek mondassék ki.

A törvényalkalmazó bíróság nem látott semmi okot arra, hogy az 1887. évi május hó 17-iki igazságügyminiszteri rendelet 71. § által adott jogát érvényesítse és azért Zarándy Gáspár Alfréd — vádlottat a most hivatkozott eljárási szabályzat 69 §-ának rendelkezéséhez képest a magyar királyi ügyészség ellen elkövetett a btk. 261, 262. §-ába ütköző becsületsértés sajtóvétségében bírósággal is vétkesnek kellett kimondania.

A büntetés kimérésénél súlyosító körülménynek vette a kir. sajtóbírósg vádlott büntetést előléletet, ellenben enyhítő körülményül vette figyelembe a vádbeli cikket közzétevő laphoz való viszonyát.

Elítéltnek a felmerült eljárási költségek valamint a még felmerülendő büntetői költségek megtérítésében való marasztalása a hozott marasztaló ítélet jogkövetkezményét képezi:

az ítélet közzététele iránt tett intézkedés pedig a btk. 277. §-ának rendelkezésén alapszik.

Az ugyanazon közleményben foglaltak miatt a btk. 258, 262. § alapján emelt vád alól az esküdtzéknek hét (7) szavazattal öt (5) szavazat ellenében hozott felmentő határozata alapján volt a vádlott az elj. szab. 69. §-a értelmében bírósággal is felmentendő volt.

Budapesten a kir. btk. törvényszéknek mint esküdtzéki sajtóbírósgnak 1897. évi november hó 18-án tartott üléséből.

Tóth Ernő
sajtó b. elnök.

Boriánni
jegyző.

A becsület.

Aki csal, az nem becsületes ember.

Aki sikkaszt, az se becsületes ember.

Aki okiratot hamisít, az se becsületes ember.

Legalább mi előttünk nem. Lehet, hogy Bánffy előtt azért becsületes. Lehet, hogy Percel Dezső se veszi nagyon szívére az ily „eseteket” s ő is becsületesnek tartja. Lehet hogy Gajári-Bettelheim hajdani zsidó is méltónak találja az ily embert a védelemre s a csalást, sikkasztást, okirathamisítást nem tartja becstelenségnek. Ez az ő dolguk. Mi nem így ítélünk, Mi ugyanis a sikkasztásban, a csalásban, az okirathamisításban becstelenséget látunk. Ily emberrel nem érintkezünk. Ily embernek kezét nem nyújtunk. Ily embert védelembe nem veszünk, mert aki kéményseprővel ölelkezik, maga is kormos lesz.

Miről van szó? Arról, hogy Szalavszky Gyula, Nyitra és Pozsony megyék főispánja, a nemrég kinevezett valóságos belső titkos tanácsos sikkasztott, csalt és hamisított? Nem! Ez nincs bebizonyítva, mert Szalavszky ur, a hirdett főispán nem bocsátja multját, tényeit a bíróság ítélete alá. Arról van szó, hogy a Benkő László nyitramegyei nagybirtokos a *Hazánk* című lap 1897. szeptember 28-iki számában azt írta Szalavszkyról. Igenis, Benkő László ezt írta, hogy Szalavszky Gyula csaló, sikkasztó és okirathamisító, ki egész vagyonát csalással szerezte, sőt még feleségét is.

Ha ily rettenetes vádakkal illetnének valakit, mit tenne az? Hallgatna? Percel miniszter ur, ha önről valaki azt merészelné írni, hogy mindenét csalással szerezte; Gajári-Bettelheim ur, ha önről valaki tekintélyes lapban azt állítaná, hogy ön sikkasztó, — vajjon önök nevének e vádakon? vajjon zsebre tennék és hallgatnának? Nem éreznék-e, hogy önmaguk becsülete ellen véténének, ha ily rettenetes váddal szemben annak szeplőtlenességét nem igyekeznének föltüntetni? Hát Szalavszky ur becsülete silányabb az önökénél, hogy azt nem szükséges tisztára mosni, nem szükséges a borzasztó vádak piszkát letörölni

róla? Hát Szalavszky ur becsülete oly zérus, hogy annak épségeért és védelméért nem is érdemes a bíróságot fárasztani? Önök Szalavszkyt védelmükbe vették s azt mondták, hogy Benkő vádjait bátran magán hagyhatja száradni s nincs szüksége bírósági igazolásra. A manót! Ez egészen új fölfogás a becsületességről s a becsület védelméről. Hisz a csaló nem becsületes ember. Se a sikkasztó nem az. S ha a Szalavszkyra azt mondják, hogy csaló és sikkasztó, vagyis becsületlen ember, az semmi? No ugyan büszke lehet a liberalizmus e fölfogására. Ha ily könnyen veszik a liberális urak a dolgot, akkor elnevezhetnők mindnyájukat csalónak és sikkasztónak. Hisz önöknek mindegy akármit mondunk is! De hát akkor ne zárják el a csalókat és sikkasztókat, hanem tegyék meg főispánokká, nevezzék ki ittkos tanácsosokká, a fegyházöröket meg bocsássák szélnek.

A pozsonyi főispánra azt mondták, hogy csalt és sikkasztott. S a cikk szerint nem egyszer csalt, hanem *mindenét* csalással szerezte. S a pozsonyi főispán ezt a vádat zsebre tette. Nem tisztázta magát. Van ezek után ember, ki ama vádakát igazaknak ne tartaná? Van-e ember, ki nem így okoskodik: nem indít eljárást, nem tisztázza magát, mert *nem meri* ezt tenni. Nem perli be Benkőt, mert *nem mer* bíróság elé állni, ahol Benkő bizonyíthatna. De ha nem meri ezt tenni, akkor nem tiszta, akkor ama vádak igazak.

Mindenki így gondolkozik széles e hazában.

De hát belügyminiszter ur, ha ilyen az általános nézet, mért oly kegyetlen, mért oly embertelen, hogy arra a szegény Szalavszkyra ily vádat enged száradni s ez által a becsületes társadalomból kirekeszti? Hisz ez ellen az emberi érzés lázad föl. Ily kegyetlenül bánni egy emberrel nem lehet.

Mi Szalavszky politikájával nem rokonszenvezünk, de részvételt vagyunk az ember iránt, s nem akarjuk, hogy veszett kutyaként ki legyen lökve a társadalomból. Azért azt követeljük, hogy ennek a szerencsétlen főispánnak a becsületére vessenek legalább egy föltöt s miután zavarában ő nem tudja mihez kapjon, védelmére mit tegyen, figyelmeztessék őt: vigye bíróság elé e piszkos ügyet, indítson sajtópert Benkő László ellen s bizonyítsa be, hogy becsülete szeplőtelen, mint a csillagsugar.

Vagy ezt csakugyan nem merik tenni?

Csakugyan igaz hogy Szalavszky csaló és sikkasztó?

S Percel ur és Szalavszky ur mégis jó barátok? Ah, értjük. Az egyforma lelkű emberek összepasszolnak.

Percel ur, ön teljesen méltó Szalavszky urra!

Szalavszky ur, ön teljesen méltó Percel urra!

A keresztény fogyasztási szövetkezetek országos központi áruraktára minden árucikket szállít
Helyiség: Budapest. Ferencz-körut 16. sz.

POLITIKAI HIREK.

Az alsó-lendvai mandátum.

Az alsó-lendvai kerületben az összes zsidókat és liberálisokat töri a nyavala. Valósággal megbolondultak. Látnak, hogy hiába semmisítették meg *Marsovsky* Endre mandátumát, a második választásnál megint csak Marsovsky fog győzni, még pedig valószínűleg nagyobb szótöbbséggel, mint először. A múlt vasárnap Marsovsky programbeszédet mondott Alsó-Lendván. Vele voltak és beszéltek a néphez *Zichy* Aladár gróf, *Kálmán* Károly, *Lepsényi* Miklós és *Farkas* József képviselők. Ez alkalomra mintegy 10—12 ezer ember sereglett össze Alsó-Lendván, kik a leglelkesebb hangulatban voltak. Mandel Pál még ma se határozott, hogy föllép-e? De csak hadd lépjen; legalább esufosabbban bukik meg mint először. Kortesei ugyan már járják a kerületet és tapogatják a hangulatot, de csak esupa szomorú jelentésekkel térnek vissza. Ne is tántorodj meg jó nép, ha a fél világot igénné is neked a csábító lélek, mint hajdan Krisztusodnak. Légy erős, kitarj, hogy ismét a néppárt győzzön s a liberalizmus bukjon.

Éljen a néppárt!

Az ártatan Szalavszky.

Szalavszky Gyula pozsonyi főispán ellen erős támadásokat intézett a belügyi tárca tárgyalásakor a néppárt. Aki ismerni akarja ügyét, olvassa el a mai számuk vezércikkét és az országgyűlési rovatot. Ez ügyre vonatkozólag a *Hazánk* múlt szombati száma következtetéseket írta:

Rakovszky István az ellenzék egyik kiváló tehetségű képviselője mutatott rá arra a közismert tényre, hogy a Hazánkban kézdisárfalvi *Benkő* László nyitrai nagybirtokos Szalavszky Gyulát a lehető legsúlyosabb vádakkal illette, melyekre Szalavszkynak nem volt semmi nyílt felelete. Azon egyetlen választ azonban szintén regisztrálta a Hazánk, hogy a Benkő vádjaiában említett özvegy *Liszy* Péternének a Szalavszky-család ármányai folytán negyven éven át visszatartott pénzét a *Hazánk* cikkének megjelenése után csakhamar kifizették az özvegynek s így a cikknek ezirányban meg volt a kellő hatása. Négy évtized visszaéléseiről rántotta le a leplet Benkő cikke s a minek sokszoros sürgetés, kérvényezés, utánajáráscára nem volt semmi eredménye, a nyilvánosság elé jutással azonnal megtörtént. Szalavszky rendelte-e el az özvegy visszatartott pénzének kifizetését, vagy Percel

Dezső, ki Szalavszkyt „teljesen ártatlannak s állására minden tekintetben méltónak” találja, — ezt nem kutatjuk, csak jelezzük, hogy a *Hazánk cikkére szükség volt*. Most a kormány újra nem meneszti a trenseni és pozsonyi pasát, bár lemondását már elfogadta, különben az látszanék, hogy az ellenzék üzte ki a főispáni székéből.

Tisza Lajos halála.

Tisza Lajos gróf, Tisza Kalmán testvére meghalt. A közéletben nagy szerepet játszott. Két ízben miniszter is volt. Műden 1878-ban a Tisza romba döntötte Szeged városát, Tisza Lajost nevezték ki királyi biztossnak s ő építette föl a várost, — igaz hogy rosszul. Az ez alkalommal szerzett érdemei elismerésül a király grófi méltóságra emelte. Szeged város I. kerülete pedig képviselőjévé választotta, melyet egész haláláig képviselt. A gazdátlan mandátumot, hír szerint, Tisza Istvánnak ajánlják föl.

A várnai vizsgálat költségei.

A II-ik bíráló bizottság a február 5-én, szombaton tíz órakor tartandó ülésén, határozni fog a felett, hogy kiszuca-várnai képviselőválasztás megtámadásából eredt költségek megfizetésében kik marasztaltatnak el? Ertesülésünk szerint csak a kérelmezők költsége is többre rug nyolcezer forintnal.

Képviselőválasztás.

Rózsahegyen mult kedden volt az új képviselőválasztás, mely a meghalt Mattyasovszky Gyula halála folytán vált szükségessé. A választás Angyal József kormánypárti jelölt győzelmével végződött.

Országgyűlés.

Január 26.

Páder Rezső néppárti szép és alapos beszéde nyitotta meg a mai vitát. Hatásos beszéde elején ama könnyelmű és nagyfoku pazarlásra mutatott rá, melyet államháztartásunk minden vonalán sajnosan tapasztalhatunk. Ez a pazarlási düh a kormányról átragadt a fővárosra, megyékre, városokra, sőt a kisközségekre is, csoda-e tehát, ha a szegény népek inséggel és nyomorral kell megküzdnie. Hová jutunk, ha e könnyelmű költsékezésnek határt nem szabunk?

Alapos fejtetéseit az egész ellenzék zajos helyesléssel fogadta. Majd áttért az egyházipolitikai törvények által teremtett új helyzet ecsetelésére s behatóan mérlegelve annak káros eredményeit, meggyőző érveléssel azt bizonyítja, hogy vissza kell térnünk az államfentartó régi elvekhez s fel kell hagynunk az állami intézmények olyan berendezésével, mely eltekint Istentől, a vallástól, az országnak s a nemzetnek keresztény jellegétől s mely intézmények a vallásalanság elveit hirdetik. A jobboldal nagy mozgolódása közben mutatott rá ama jelenségre, hogy ma már az egyházipolitika I. kcs zászlóhordói, a protestánsok is belátták nem csekély tévedéseket s ma már feljajdulnak azon nagy veszteségek miatt, melyek az egyházipolitikai törvények folytán érik egyházukat. Bizonyítják ezt a baranyai, bihari, békési ref. közgyűlések. Kéri a többséget, hogy vessen véget azon lehetetlen és kínos állapotnak, hogy a keresztény felekezetek, de különösen a katolikusok ne ismerhessék el a hozott törvények belső jogosultságát s azoknak csakis kényszerből engedelmesskedje-

nek. Azzal, ha a törvények revízióját elrendelnék, az állam tekintélyén mi csorbát sem ütnének az országnak pedig visszaadnák békéjét és nyugalmát.

A költségvetést nem szavazza meg.

Lánczy Leó Horánszky Nándorral vitatkozott azt bizonyítgatva, hogy a helyzet korántsem oly sötét, mint aminőnek Horánszky füstötte meg.

Sima Ferenc a költségvetéssel vajmi keveset foglalkozott, annál többet a szocializmussal, melyet *valásnak* nevezett el. Közbe felhozta a rendőrség felháborító tulkapásait, a személyes szabadsággal üzőt visszaéléseit s kérte a belügyminiszter szigorú intézkedéseit.

Még **Polónyi Géza** jelentette kiröviden elvtársai nevében, hogy a költségvetést nem fogadják el, mire elnök az általános vitát berekesztette.

Szünet után az elhangzott érvekkel szemben **Lukács László** pénzügyminiszter vette fel a szót. **Zichy** gróf beszédével foglalkozott legelső sorban. Azt vitatta, hogy a szocializmust nem lehet szervi összefüggésbe hozni az egyházipolitikai törvények hatásával; majd félremagyarázva **Zichy** János grófnak a szocialista sajtó igazgatására tett tegnapi kieltetését, az elmagyarázott kijelentést arra igyekezett felhasználni, hogy azzal a kormánynak a sajtószabadságot érintő 16. § tárgyalása alkalmával elfoglalt álláspontja helyességét igazolja. Pedig egészen más az, amit a kormány hirhedt 16 szakaszal akart s egészen más az, aminek **Zichy** János gróf adott kifejezést. A kormány a 16-ik szakaszal a sajtószabadságot akarta bilinesbe verni, míg **Zichy** János gróf csupán az államellenes szocialista izgatósajtó szigorúbb ellenőrzését követelte, esetleg a sajtótörvény revíziójával is, de oly módon, hogy a revízió a sajtószabadságot legkevésbé se korlátozza. A pénzügyminiszter e megjegyzésére egyébként megfelelt **Zichy** János gróf, helyreigazítva a miniszter nagy és elvi tévedéseit. Beszéde további folyamán **Páder Rezső**, majd **Horánszky Nándorral** vitatkozott, nagy színtelenséggel védve a pénzügyi kormányzat helyességét.

A Ház többsége a költségvetést általánosságban elfogadta.

Január 27.

Az 1898-ik évi költségvetés részletes tárgyalásával foglalkozott a t. Ház.

Werner Gyula majd elolvadt a kormány magasztalásában. Alig talált szavakat **Bánffy** bölcsességének kiemelésére. A miniszterelnök kidüllesztett mellel hallgatta a szolgálai tömjénezést.

Lakatos Miklós a 48-as honvédegyesületek jogának védelmére kelt föl, melyeket a **Bánffy**-rendszer szintén megtámadott. Az öreg honvéd eles kifejezései miatt többször részesült elnöki megrovásban.

Bánffy dühösen felelt **Lakatosnak**, amivel csak azt nyerte, hogy az egész ellenzék kinevette.

Interpelláció.

Mócsy Antai néppárti interpellációja ért ma leg-többet, ki a *terményuzsora* tárgyában interpellálta a belügyminisztert. Különösen az alföldön, de azt mondhatjuk országszerte divat lett, hogy a falusi zsidók arra igyekeznek a földműveseket rávenni, hogy még tavasszal adják el nekik azt a gabonát, amit majd csak júliusban fognak learatni. Sok könnyelmű gazda, örülvén a pénznek, ráállt erre s olyan szerződést írt alá, hogy a zsidónak teljesen ki van szolgáltatva. **Mócsy** azt kívánja, hogy ennek vegye a kormányzat elejét, mert ha eltűri, elpusztul a magyar nép.

Az interpellációt kiadták a belügyminiszternek.

Január 28.

Ma a *belügyi tárca* költségvetésére került a sor. **Kristóffy** József kormánypárti a hivatalnokoknak magasabb fizetést követel, mert rosszul vannak fizetve.

Sima Ferenc kívánja, hogy a tisztviselők ne legyenek rabszolgái a kormányoknak.

Major Ferenc *néppárti*: A tisztviselő helyzete nehéz, de nem azért, amit **Kristóffy** emleget, hogy kevés fizetést kapnak, hanem azért, mert a kormányzat úgy bánik velünk, mint rabokkal. Amelyik tisztviselő független akar lenni s más meggyőződésben van, mint föllebbvalója, azt mellőzik, vexálják, ide-oda dobálják.

A Szalavszky-ügy.

A *főispáni* tételnél **Rakovszky** István *néppárti* emelt szót. Azt mondta, hogy olyan magas állást, aminő a főispáné csak, kifogástalan jellemekkel szabad betölteni. Vannak azonban e karban olyanok is, kik még a makulátlan becsületességre se fektetnek súlyt s olyan dolgokat is elkövetnek, amelyekért közönséges börtön jár. Van egy főispán, a kormánynak kedves embere, mert két megyét is a kezeire bízott s nem régen belső titkos tanácsossá neveztetett, akit egyik apban, a Hazánkban közönséges gazságokkal vádolnak s aki mindent szótlanul zsebredugott. Igen, Szalavszky Gyuláról, Pozsony és Trencsén megye főispánjáról néhány hónap előtt a *Hazánk* ezeket írta:

„Az ország második városának élén mint első ember oly ember áll, kit csak azért nem lehetett elcsukadni, mert későn jelentették fel piszkosságait. S midőn mi a becsületre hivatkozva egy ember eltávolítását követeljük, Bánffy az ő kormányának ily benső tagját bizza meg a magyar állam képviselésével egy ezredéves emlékmű leleplezésénél, mely az ország határán mutat utat be északnyugatról hazánkba. S miután Szalavszky avatta fel ezt az emlékművet, mit mond ez, az arról érkező idegennek mást, mint ezt:

— Ti, kik átléptek e határt, tudjátok meg, hogy itt kezdődik az okmányhamisító, csaló titkos tanácsosok országa. . . .

Az *elnök*nek sehogy sem tetszett, hogy oly liberális nagyság torkára tesz a kést, aminő Szalavszky főispán. Megakasztotta tehát beszédében **Rakovszky** s a *Hazánk* cikkét nem hagyta fölolvadni.

Ebből egy kis vihar támadt. **Rakovszky** István kijelenté, hogy ily vádat egy köztisztviselő nem hagyhat magán száradni, mert a köztisztviselő becsülete az ország becsülete. Mi pedig az ország becsülete fölött féltékenyen öröködünk. Megköveteljük tehát, hogy Szalavszky tisztázza magát a fölhozott vádak alól, vagy pedig hordja el magát arról a helyről, ahova a liberálisizmus állította.

Madarász József tiltakozik az elnök erőszakoskodása ellen. Hatvan év óta tagja a magyar törvényhozásnak, ép azért tudja, hogy soha nem volt szokás megakadályozni, ha valamit a képviselő föl akart olvasni.

Még **Gajári-Bettelheim** Ödön akart tanitást adni **Rakovszky**nak, de **Rakovszky** erélyes felszólalással föllelte le a minden lében kanál urat.

Percel Dezső Szalavszkyt védelmébe veszi s egészen másról beszél. Végül kijelenti, hogy Szalavszkyt teljesen méltónak és alkalmasnak tartja a főispáni állás betöltésére.

Lepsényi Miklós: Jól összepasszolnak. Teljesen méltók egymáshoz!

Rakovszky István: A miniszter, hogy Szalavszky bőrét szárazra vigye, össze akarja zavarni a dolgot, mert egészen más úgyról beszél. Amit a miniszter emleget, az egy másik piszkos ügye Szalavszkyknak. Mert van több is. Mi most nem arról beszélünk. A miniszter hetyke modorára csak azt jegyzi meg: Fog még a parlament eszközökkel rendelkezni, hogy egy hetyke miniszter hűtvenkedéseivel leszámoljon.

Sima Ferenc: A miniszter védelmét a pozsonyi főispán alig köszöni meg. Mert azt jelenti, nem mernek az ügynek szeme közé nézni; tehát van okuk a bujkálásra. Azt már csak nem lehet egyszerű nyilatkozattal és tagadással rendezni, ha az ország egyik legelső polcán levő köztisztviselőről azt mondják, hogy csalással szerezte összes vagyonát. . . .

Lepsényi Miklós: Még a feleségét is.

Sima Ferenc: Igen, még a feleségét is! **Rakovszky** jól tette, hogy ezt a kérdést fölhozta, de a miniszter rosszul teszi, midőn Szalavszkyra nem parancsol rá, hogy az ügyet rendezze s magát igazolja.

2 órakor az ülés végződik.

Január 29.

Ma is a Szalavszky-ügy volt szőnyegen a kormánypárt nagy boszuságára.

Molnár János *néppárti* élesztette föl a tüzet. Szemére vetette a belügyminiszternek, hogy szándékosan el akarja a figyelmét terelni a Szalavszky-ügy tulajdonképeni lényegéről, s úgy tesz mint **Bodóné**, ki mindig másról beszélt, mikor a bor árát kérték. A miniszter ur mindig arra a vádra tér át, melyet Szalavszky ellen **Csillaghy** és **Liszy** emeltek s azt mondja, hogy a bíróság fölmentette Szalavszkyt, tehát tiszta. De hát értse már meg miniszter ur, hisz két nap óta magyarazzuk, hogy **Rakovszky** ur nem **Csillaghy** és **Liszy** által emelt vádról beszél, hanem arról, hogy a *Hazánk* mult évi szeptember 28-diki száma Szalavszky Gyulát *csalónak, sikkasztónak s váltóhamisítónak* mondta, s a pozsonymegyei főispán nem indított sajtópört, mert bizonyára nem mert.

Juriss Mihály a közigazgatási tisztviselők rendtelenségeiről, kötelességmulasztásáról beszélt. Több példát hozott saját tapasztalatából arra nézve, hogy sok hivatalban mily fejtelenség uralkodik. Érdekes beszédét figyelemmel hallgatta az egész Ház.

Percel Dezső újból kijelenti, hogy Szalavszkyt méltónak tartja a főispáni székbe. A sajtópört se tartja szükségesnek.

Rakovszky A Szalavszky-ügy tárgyalására zárt ülést kért.

A zárt ülés.

Az elnök mindenekelőtt fölkeri **Rakovszky**t, indokolja meg miért kért zárt ülést?

Rakovszky István mindenekelőtt fölolvasta a *Hazánk* cikkét, azután azt kérde: aki az aljasságok és gazemberségek egész halmazával van vádolva s ily vádak miatt nem mer még pört se indítani, megmaradhat-e az a főispáni széken? Ezután elbeszéli, hogy a stomfai választásnál Szalavszky megyéjében minő kegyetlenségeket követtek, hogyan gyötörték meg azt a szegény jó népet. Ott voltam s elszorult a szívem s akkor megfogadtam, hogy a szegény népen elkövetett alávalóságokat könyörtelenül megtorlom. Mert ilyet csak oly ember tehet, kinek nincs érzéke se embertársai, se önmaga iránt, azért türi el szó nélkül, hogy csalással és váltóhamisítással vádolják.

Percel Dezső nem tartja szükségesnek a zárt ülést. Szentiványi Árpád: Borzasztó dolognak tartja, ha a gazemberek védelemre találnak. Az olyan ország hol ez is megtörténik, az örvény felé köze edik. A dolog nyilvánosság elé való, azért nyílt ülést kíván.

Visontai Soma szinte nyílt ülés mellett szól.

Gajári Ödön: Rakovszky csak boszút akar állni Szalavszkyn, azért akar zárt ülést.

Rakovszky István: Akit Gajári véd, többnyire szomorú alak. Bokrosst védte s Bokross váltót hamisított. Tarnócyt védte s Tarnócyt rabolt meg száz meg száz választót jogától a nyitrai választáson. Most meg Szalavszkyt védi. Büszke lehet Gajári ur védettjére.

Elnök: Miután Rakovszky ur a zárt ülésre vonatkozó indítványát visszavonta, a zárt ülést berekesztem.

Nyílt ülés.

Az *anyakönyvek* tételénél **Rakovszky** István *léppárti* az *anyakönyvi* tételt nem fogadja el, amint nem fogadja az egész egyházpolitikát. E törvény szükségtelen. A papság jól végezte az *anyakönyvezést*, még pedig *ingyen*, míg most több milliójába kerül a népnek, még se megbízható. Főlölesleg terhet nem szabad rakni a nép vállaira.

Páder Rezső *néppárti* ugyanily értelemben szólalt föl.

Sima Ferenc Szalavszky ügyére tért vissza. Szalavszkyról azt írták, hogy csalással szerezte összes vagyonát. Aki ily vádat elűr, az nem lehet tiszta. De az se, aki ily embert védelmezni mer.

Major Ferenc *néppárti* a *szinészet* tételénél követeli, hogy a darabok erkölcsi irányára ügyeljenek s ne tűjék az erkölcstelen darabok előadását.

Január 31.

A *közegészségügyi* tételénél **Buzáth** Ferenc és **Major** Ferenc *néppárti* képviselők beszétek. Mind a két képviselő hatalmas beszédet mondott, melylyel az egész ház figyelmét lekötötték. Mindenik mintegy két órán át beszélt és sok üdvös eszmét pendített meg.

Beszélt még **Thaly** Kálmán és **Visontay** Soma. Ez utóbbi főképp Gyöngyös város egészségügyével foglalkozott.

Az agrárpolitika térfoglalása.*)

(K. Ö.) Kezdi a mi kormányunk is belátni, hogy ha elpusztul a kisbirtokos, alapjában rendül meg az állam. Barcsak már előbb látta volna be, mert akkor sok bajtól lettünk volna megóva, melyek elhárítása most csak rendkívüli áldozatok árán érhető el. Hasonló ez a mi gazdasági helyzetünk ahhoz a nehéz beteghez, kinek bajával hosszú ideig senki sem törődött. Ezen idő alatt a betegség oly súlyos természetet öltött, hogy csak nagy áldozatok árán remélhető a beteg felgyógyulása és akkor is kétséges, hogy valjon életképes ember lesz-e újra belőle? Mikor a szabadelvű uralom átvette az ország sorsának intézését, hangzatos jelszavak után indultak és oly gazdasági jelleget akartak az országnak adni, melyet viszonyaira reáerőszkolni nem lehet. Iparos államot akartak az országból csinálni. Ami ugyan nem sikerült s egyhamar is igen fog sikerülni. Ez a szerencsétlen kísérlet azonban nagyon sok áldozatába kerül az országnak, mit a szabadelvűek

*) Agrárpolitika magyarul: földművespolitika.

természetesen nem a saját zsebökből fizettek, hanem az ország pénzéből, mit az adózó polgárok filléreiből gyűjtöttek össze. A legfőbb terhet a mezőgazdákra szőtták, mert ezek birtokában vélték felfedezhetni azt a természetes adóalapot, mely a legtöbb adót elbirja s mely el nem titkolható. Egy darabig csak birták a gazdák a nagy terhet, de közbe jött az általános mezőgazdasági válság, melynek sulya alatt összeroskadtak a mezőgazdák, első sorban a kisgazdák.

Ennek a következménye lett az állami jövedelmekben észlelhető esökkenés, mit csak az adóprás kíméletlen alkalmazásával tudtak ellenőrizni. A mezőgazdasági jövedelem esökkenése maga után vonta az ipar pangását és a kereskedelem megfeneklését, tehát a főbb kereseti ágak elégtelenségét. És a mezőgazdasági válság vonta maga után az agrárszocializmus életreébredését. Szóval most temérdek anyagi és társadalmi bajjal kell megküzdenünk, mert elhanyagoltuk a mezőgazdasági érdekek gondozását.

Kezdi most már a kormány is belátni, különösen mióta a néppárt harsogja folyton füleibe számtalan mulasztásait, hogy rossz uton halad, hogy többre kellene becsülni azt a gazdasági ágat, mely alapját képezi a nemzeti vagyonnak, a mezőgazdaságot. Ennek megfelelően tesz is oly intézkedéseket, melyek magukban véve igen jók és üdvösek, de célra mégsem fognak vezetni, mert a kormánynak nincs meg az az érzéke, melyet az agrárkérdés gyökeres megoldása követel; azután meg, ha a mezőgazdasági érdekekről van szó, szörnyűségesen fősvény, holott az ipar és kereskedelem érdekeinek védelmében tulságosan bőkezű. Ez a fősvénység keserűen fogja magát megboszulni. Nem a magából adja; az állam pénzéből, a közadókból. A pénzügyi egyensúlyt pedig nagyon szépen fen lehetne tartani, ha a kormány a néppárt által kijelölt adóalapot észre akarná venni, melyek bevételei a mezőgazdaságra lennének fordítandók.

A kormány által a mezőgazdaság érdekében fogantatosított újabb keletű intézkedései közt említést érdemel a „paraszt-mintagazdaság.”

Már annak idején, mikor a paraszt-mintagazdaság eszméje napi rendre került, megmondottuk, hogy a közigazgatás mai szervezete mellett könnyen attól lehet tartani, hogy mintagazdaságok szervezésével az illetéktelen protekciónak nyitunk kaput. Azóta azonban meggyőződünk róla, hogy a kormánynak nem igen leendő alkalma pártfogását a kisgazdákra kiterjeszteni, egyszerűen azért nem, mivel a mintagazdaságok felállítására oly feltételekhez van kötve, melyeknek megfelelni sem nem akarnak, sem nem tudnak. Az állami segílyt sokan igen szívesen fogadnák el, de már arról hallani sem akarnak, hogy gazdálkodásukat ellenőriznék, hogy tehát mintegy felügyelet alatt álljanak, mit nagyon kényelmellennek tekintenek. Az meg aztán teljesen érthetetlen elöttük, hogy mi okból kelljen nekik könyvet vezetni, melyből mindenki látja, hogy mi a kiadása, mi a bevétele. De meg ha ezeknek a feltételeknek alá is vetnék magukat, ugyan hol talál a miniszter tehermentes paraszbirtokot, mert csak az ilyeneket lehet állami segílylyel mintagazdaságokká átváltoztatni. Ha a miniszter ettől a feltételtől el nem áll, akkor nagyon kevés megéyét fog találni, hol parasztmintagazdaság lesz felállítható; a gyakorlati szakismeretek tehát ezen az uton aligha fognak elterjedni.

Ugyancsak a gyakorlati gazdálkodás szakismerteinek terjesztésére rendkívüli fontos tényezőnek tartjuk a földműves iskolákat. Ismerjük ugyan azokat a nehézségeket, amelyek a földműves iskolák felállítását

nak utját állják, de ezek korántsem olyan természetiek, hogy ezek miatt le kellene mondanunk az intézményről. Ezek közt első helyen szerepel a pénzkérdés. Ha már parasztgazdáink rá is szánják magukat arra, hogy fiaikat arra az időre küldjék a földművesiskolába, mikor azok munkaerejét legjobban értékesíthetnék, de az már nehezen megy a fejükbe, hogy az evvel járó kiadásokat is fedezzék. Ha meggyőződést szereztünk arról, hogy a földműves iskola hasznos intézmény, amint mi annak tartjuk, akkor nem szabad annak felállításával járó költségek tetemes részét a törvényhatóságokra, avagy a nagyközönségre ruházni. Különben tettek helyett csak azt a választ kapjuk, hogy szép volna, jó volna, de nincs pénz. Ha valahol, úgy itt van helye az állami segélyezésnek, legalább arra az időre, míg kisgazdáink több évi tapasztalat után önmagukból is rájönnek arra, hogy bizony nagyon hasznos dolog azoknak a szakismereteknek az elsajátítása.

Ugyanezt kell mondanunk a gazdasági ismétlő iskolákról is. A nép oly bizalmatlansággal viseltetik minden új intézménnyel szemben, hogy a jót is kételkedve fogadja. Különösen ha annak az intézménynek a létesítése anyagi áldozatokba kerül. Innét van, hogy épen a községek, előjáróságok iparkodnak meghiusítani a gazdasági ismétlő iskolák felállítását, mivel látják, hogy a nép nagyobb terhet már nem bír el, a gazdasági ismétlő iskola hasznát pedig még nem ismeri. Ismerünk meggyét, hol ujesztendővel 42 gazdasági ismétlő iskolának kellene működését megkezdenie, mind en miniszteri rendelet dacára azonban csak két gazdasági ismétlő iskola fogja működését megkezdeni. A takarékoságnak a földművelésügyi miniszter részéről itt nincs helye, mert ennek az árát ismét csak a földművelésügy adja meg, melyet pedig megmenteni akarunk. Csak a helyes eszközöket találjuk meg hozzá!

A szociális kérdés és a katolikus egyház.

Hydemann angol szocialista (nem katolikus) a következőket írja „A szocializmus történelmi alapja Angolországban” című művében azon fáradsággal, melyet a katolikus egyház papjai a szociális kérdés megoldása érdekében már a múltban is véghez vittek: „A katolikus egyház jövedelmeinek több mint felét a szegények gyámolítására áldozta. Sok zárdának még manap is meglevő jelentései bizonyítják, hogy jövedelmök jelentékeny részét utasok szállásadására, szegények ételmezésére s ruházásra és sok más egyéb jótékony célra fordították. Mily nagy összegeket fordítottak az egyházi ünnepségek nagyobb pompájára és a templomok díszítésére! Tény továbbá, hogy a papok és szerzetesek voltak Angolország legjobb mezőgazdái. Addig mig a katolikus egyház hatalmának és jószágainak birtokában volt, nyomor és nélkülözés ősmertlen volt a nép előtt. Ha a mezőgazdaság javításához, az építési munkákhoz, az országutak készítéséhez, (elégge nem becsülhető jótétemény az akkori időkben) hozzá vesszük a papság buzgalmát a szegény- és betegápolás, továbbá az erkölcsök javítása és iskolák alapítása körül, akkor meg van a bizonyíték, mily áldása voltak a gyalázatosan megrágalmazott papok, szerzetesek és apácák az emberiségnek! A reformáció diadala után azonban az utasok, kik a zárdaiban ételmet és hajlékot találtak, a gyermekek, kik ott nevelésben részesültek, ezen jótéteményektől meg-

rabolva látták magukat. Amint az egyház jószágai, melyek minden időben megvédték a szabad szót a „király” és ugynevezett „haza” ellen, az új urak birtokába mentek át, eszköz lettek a nép elnyomására. A mezőgazdasági munkások kizsárolását s az uzsorát elnézték ezután. Angolországban a protestantizmus volt közvetlen okozója a nyomornak.”

Bebel, országos képviselő és a németországi szocialisták elősmert fővezére Cottbusban előadást tartott „Az egyház, a proletáriátus és a kulturhaladás egymás közti viszonyának fejlődéséről”, melyben a „Cottbuser Anzeiger” tudósítása szerint a következőket mondá:

„A protestantizmus azon pillanattól kezdve, hogy Luther a fejedelmek pártjára állott, alárendelte magát a hatalmasok kívánságainak. Másként a katolicizmus! Ez régen felösmerte, hogy az egyház nem harcolhat örökké a népnek akarata ellen. Azért is mondá XIII. Leó: „Szükséges, hogy az egyház amellett küzdjön, hogy a munkás megkapja igazságos bérét.” Kimagasló egyháztanítók, a jezsuita rend kiválóan tudós tagjai kijelentették, hogy sem a természet, sem a vallás nem követel egy bizonyos meghatározott kormányformát. Ennek inkább gyakorlati mérlegelése szerint kell alakulnia. A katolikus papság állásfoglalása következtén (mely egész más módon, személyesen lép érintkezésbe a munkással, semmint az evangélikus prédikátor.) a szociáldemokracia tiszta katolikus vidékeken korántse tudott akkora tért foglalni, mint tulnyomóan evangélikusok lakta országrészekben.”

Wagner, protestáns tanár és berlini nemzetgazdász a „szociálpolitika fejlesztésére alakult egylet” nagygyűlésén, Kölnben kijelenté: „A protestáns papság szociális téren még igen sokat tanulhat a katolikus papságtól.”

Végre Weber lutheránus lelkész meg épen azt mondá az „Evangelischer Bund (evangélikus szövetség) nagygyűlésén Krefeldben: „Mi két oldalt állunk harcban. Harcolunk a hitetlenség ellen, mi a szociáldemokraciában jut kifejezésre. Mi nem akarjuk, hogy a német munkás a sivár pusztaságban, melybe a szociáldemokracia tanok taszították vallásával együtt elveszzen. Mi nem harcolunk ellene szavakkal, hanem tettekkel. És azt hisszük, hogy a legnagyobb eredményt csak pozitív tettekkel vivhatni ki. Nekünk a katolikus testvér ellen evangélikus betegápolónót kell szembe állítani, katolikus kórházak mellé evangélikus kórházakat és katolikus jótékonyági intézetek mellé evangélikusokat kell építeni. Akkor megtartjuk Róma ellen a várat. Másként nehezen! Iparkodnunk kell ugyanazt nyújtani a szociális téren, amit a katolikus egyház nyújt. Sajnáljuk, hogy minket is nem nógattak, mint azt ultramontán részről felülről teszik. Amott sokkal világosabban, célirányosabban, erélyesebben látnak a munkához. Nekünk e tekintetben az ultramontanizmust kell példaképül vennünk. Emlékeztetek rá, hogy Ketteler püspök egykor azt mondá: „Ne bizatok most oly nagyon a felsőbbek pártfogásában, hanem a népre támaszkodjatok!” A katolikus egyház annyira demokratikus, amennyire csak lehet. Be kell vallanunk, hogy a római katolikus egyház megérti a korszellemet és dolgozik is a kor igényelte eszközökkel. Hülyék lennénk, ha nem iparkodnánk utánozni. Ha az összes néprétegek ebben közre nem működnek, talán elveszett az evangélikus egyház jövője.”

Németországban tehát, hol az uralkodóház vakbuzgó protestáns, hol a katolikusok a lakosságnak csak egyharmadát képezik, hol a protestáns és libe-

rális kormányok többszörösen teljesen kirabolták az egyházat minden vagyonából, hol még a németországi születésű szerzeteseket is kiutasította az országból a protestáns türelmetlenség, egy protestáns pap a legelőkelőbb protestáns egyet gyűlésén nyíltan kimondja: hogy vagy utánozza a protestánsizmus a katolikus egyházat szociális működésében, vagy el van veszve az evangélikus egyház jövője.

Rendkívül nagy szó!

Es minálunk, hol az uralkodóház, hitbuzgó katolikus, hol az 1890-diki népszámlálás szerint 10 millió és 500 ezer római és görög katolikussal szemben csak 1 millió és 200 ezer lutheránus, 2 millió és 200 ezer kálvinista, 60 ezer unitárius eretnek és 725 ezer zsidó van, hol az állam még nem kobozta el az egyházvagyont és még nem utánozta a német protestáns császárságot a katolikus papok és szerzetesek tömeges bebörtönzésében és kiutasításában, minálunk a vezérségre hívottakat folytonos megalázkodásuk folytán egy türelmetlen és mérhetetlenül kapzsi protestáns zsidó érdekszövetség jármában sanylik már is a katholicizmus.

De felébredt végre a soká aludt oroszán s így van reményünk, hogy megadja magas főpapi karunk az alsó papságnak az anyagi eszközöket, hogy ugyanolyan szociális működést fejthessen ki, mint a németországi katolikus papság. Mert csakis a néppel lehet a katholicizmus ügyét diadalra vinni!

Ami Urunk Jézus Krisztus nem a tudományok vagy a művészetek fejlesztésére vagy valamely nyelvnek terjesztésére alapította egyedül üdvözítő anyaszentegyházunkat, hanem hogy fölemelje, védője legyen a szegényeknek, az elnyomottaknak.

Alapítsuk egyházunk jövőjét hazánkban is a népre. Szervezzük e célból a katolikus népet katolikus egyletekben és gránitsziklára leszen társadalmunk építve, melyet semmiféle földi hatalom meg nem ingathat.

Isten áldja a keresztény munkát!

Katolikus néppárti.

TÁRCA.

Őszszel.

Ablakomnál szomorkodva
Ülök s nézek a szabadba . . .
Oh! ez az ősz lassú halál!
Rajta szemem csak bűt talál!

Pusztá most az egész határ,
Nincsen benne dalos madár;
Már mind régen elköltözött . . .
. . . . Mért nem vagyok ezek között!

Miért is nem mentem vélek,
Azért most itt búban élek . . .
Hervadok mint a falevél,
Melyet hervaszt a hideg szél!

Hisz nézmem is iszonyatos.

Dül az eső, a szél futos . . .

Hát még ázni, fázni ott kinn!!

Szegény utas! neked ám kin!

S mégis ott lenn a hársfáknál

Milyen hangya-sereg turkál?

Ily időben mit keresgél,

Mikor csak úgy sívít a szél?! . . .

Ni! . . . az egyik jön is felém . . .

Ah! . . . egy koldus! . . . köteg fején . . .

Vigan hozza a nyálábját,

Ajkai az Istent áldják.

Oh Istenem! hát még a szél,

Még ez is csak rólad beszél?!

Belátom már: a te kezéd

Mindent nagyon bölcsen vezet!!

Oh! engedd meg, hogy e földön

Szívem minden bűt eltűrjön,

S hogyha testem majd elhervad,

Elfagygni a lelke ne hadd,

Hanem, miként e kopasz fa

A tavaszt, az eget vissza.

Szijartó László.

HIREK.

A jótékony főpap. Ó-Kanizsáról tekintélyes küldöttség kereste fel ft. Márton plebános vezetésével a kalocsai érsek őexcellenciáját, hogy építendő zárdaiskolájuk számára az adakozásáról ismert főpásztól anyagi gyámolítást kérjenek. Őexcellenciája 10 ezer forintot ajánlott meg a nőnevelést szolgáló iskola javára. Az Isten fizesse meg az apostoli lélek e jótékonyosságát.

Szt. misszió! Schusztér Konstantin váci püspök ur önmagyméltósága szóval és írásban buzdítja papjait, hogy az egyházmegye szívében a nagy magyar alföldön terjedő szocializmus ellen védgát gyanánt szent missziót tartsanak. Ilyen szent misszió tartatott a közelmúltban Sándorfalván, Flodung és Midlinszky Jézus társasági atyák által. Az eredmény általános lelki megújulást szült s a szent misszió közeli megújításakor a legszebb siker várható a hitéletre nézve.

Szentlélek kegyelme. Alföldi János, 24 éves református vallású földmives és Némódy István 30 éves református férfi, kályhás, január 28-án Tatán a kath. anyaszentegyház kebelébe tértek. A hitvallást nt.

Klotz Ignác káplán ur előtt tették le. — Mult hó 23-án a szokottnál többen siettek a leszenyei fiók-templomba, mert előre jelezve volt, hogy Jézus szent neve nyolcadán lép be az egyedül üdvözítő egyház kebelébe **Herko Mária** harasztí lakosnő, Legény Ferenc földmives neje. A hitvallást **Gonda Béla** esperes-plebános kezébe tette le és miután meggyönt, buzgó szívvel és tiszta lélekkel vette magához először az élet kenyerét. Ugy a szertartáson, mint az azt megelőző szent beszéd, melyet szintén **Gonda Béla** intézett az áttérendőhöz és hívekhez, számosan vettek részt a község ág. ev. lakosai közül is és amint beszélnek ezen áttérés nem lesz az utolsó, mert igen meghatotta a beszéd a hallgatóságot és az ág. ev. azon meggyőződéssel távoztak, hogy Jézus Krisztus igaz vallása nem szorult Luther reformálására és így ők tévelygésben vannak, amelyből azonban szabadulni óhajtanak. Az Ur keze nem rövidült meg. Malasztja ma ép úgy működik, mint azelőtt. — Pápán mult év december 19-én **Farkasdi Istvánné**, új év napján pedig **Szekeres József** tért az egyedül üdvözítő anyaszentegyház kebelébe. Kriszt Jenő, a közszeretnek és tiszteletnek örvendő új plebános mind a két alkalommal megható sz. beszédet intézett az áttértekhez.

Rómába zarándoklat indul március 22-én Budapestről. A zarándoklat vezetője főtisztelendő **König Gusztáv** pápai kamarás ur, aki már két ízben rendezett zarándoklatot Rómába. Olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk ezt a zarándoklatot, mert ilyen olesón még nem volt a kalom Rómába és Lorettóba egyszerre eljutni. A III. osztályu részvételi jegy csak 55 forintba kerül, ebbe bele van számítva az utazás Budapestről—Rómáig és vissza, azonfölül kapnak Lorettóban egy napig és Rómában 6 napig lakást, reggelit, ebédet és vacsorát. A zarándokok Gyümölcsoltó Boldogasszonynapján Lorettóban jelen lesznek az ünnepélyes isteni tiszteleten és másnap tovább utaznak Rómába. Akik ezen zarándoklatban részt akarnak venni, irjanak minél előbb főtisztelendő **König Gusztáv** urnak, lakik: *Budapest. I., Krisztinavárosi plebánián.*

Szabadka város hatósága és a szocializmus. A társadalom úgy mint a hatóságok és magánosok azon vannak, hogy a nép jogos követeléseit kiegyenlítsék s különösen most, mikor az éhség napjai beköszöntöttek a dolgozni akaró kenyér nélkül szűkölködő, szegény munkásnak s éhező családjának munkát és így kenyeret adjanak. A szabadkai hatóság szintén kenyeret akart adni a becsületes munkásoknak, a midőn fölszólította őket, hogy a városi erdő irtására munkába álljanak. A város mint munkaadó 1 frt 70 krt ajánlott fel egy ölert, olyképen, hogy a munkások a fatörzseket s a vastagabb ágakat hasábokra vágva maguk tartoznak ölbe rakni. A munkára többen vállalkoztak, de látva munkájuk meddőségét, hogy t. i. tulajdonképen napjában annyit se keresnek, amennyit maguk megesznek, a munkát abba hagyták; és hogy a munkásoknak teljesen igazuk volt és van, az a következő kis számadásból azonnal kitünik. Ugyanis 8 munkás egy hét, vagyis 6 nap alatt 4 ölet birt elvégezni. Ezért a 6 napi nehéz munkáért 8 munkás kap 6 frt 80 krt. Egy munkás tehát 6 napra kap 85 krt s így egy napra 14 krajcárt. Ehhez járul még az is, hogy az apróbb ágacskákat a munkások saját költségükön tartoztak a kijelölendő helyre szállítani. Ebből világos, hogy a munkásnak még a saját munkájára rá kellett fizetni. — Később a város a díjat 30 krral fölemelte s így egy napszámra egy napi munkáért esnék nem egész 17 kr. Tisztelt városi urak! így nem lehet a szociális

kérdést rendezni. A szentírás is azt mondja: méltó a munkás az ő bérére.

Befagyott államosság. A mult hónap 27-én a nógrádmegyei Lőrinczi község képviselői testülete iskola építéséről tanácskozott. A zsidóság mely 5 tagból áll a képviseletben, a róm. kath. jellegű iskolák helyett mindenáron vagy állami, vagy községi iskolát akart felállítani, nem törődve azzal, hogy legkevesebb 25 ezer forint adósággal nyomorítanak meg így a községet, csak céljukat elérik: 1) az iskolák vezetését az egyház kezéből kivenni, 2.) a felügyeletet egy boldogabb időben még lókupez zsidó, jelenleg pedig „nagyaságos ór“ kezére játszani. Ez ellen természetesen fölháborodtak a keresztény képviselők s a zajongás csak akkor csillapodott le, midőn a község szeretett plebánosa, **Kiss István** fölállott a gyűlésben s kijelentette hogy a már meglevő két katolikus iskolák egyikét megnagyobbíttatja, egy harmadik osztályt ugyancsak a sajátjából fölépített s teljesen felszereltet, sőt két tanítói lakásról is gondoskodik, s így a községre csak egy iskola fölépítésének terhe marad. — Az általános lelkesültséget, mely a plebános ur szavait követte, a fent említett zsidó „oreságnak“ ott lábatlankodó unokaöccse azzal próbálta ellensúlyozni, hogy kijelentette a mellette lévő keresztény polgároknak: „Ha ez a plebános elmenne Lőrinciből, az én nagybácsim azonnal fölépíttetné mind két iskolát“. — A zsidó ifjanc hencseregésére **Szabó István**, a falu legelső gazdája s az iskolaszék világi elnöke odakiáltott: „Papunkat nem hagyjuk el, mert arra szükségünk van, de zsidóknak nincs szükségünk“. — És midőn a gyűlés „vezetőségével“ szövetkezett zsidóság továbbra is támatta az egyházat s az iskolák katolikus jellegét, ugyancsak **Szabó István** kiáltotta: „Hitünket nem hagyjuk, azt csak maga Jézus Krisztus veheti el tőlünk“.

A Magyar Néplap azt kívánja, hogy adjon Isten minden községnek csak egyetlenegy **Szabó István**hoz hasonló hitvédőt, akkor a kis és nagy, fő és mellék zsidók által lekenyerezett holmi „vezetőségek“ baszkodásának s a pökhendi zsidók hatalmának Lőrincin, de az egész országban is befellegzett!

Éhínség Zalamegyében. A „Tapolca és Vidéke“ írja, hogy Zalamegyében a *Szent-Adorján* jegyzőség területéhez tartozó községekben éhínség uralkodik ugyanannyira, hogy a szegény népnek betevő falat kenyere sincsen. S a néppárt javaslatát az inségtörvényről leszavasták.

Az uzorás rendjelei. Két hét előtt történt egy köruti kávéházban . . . **Schreiber Adolf**, a megszökött zsidó uzorás, sajátnevelésű váltókibocsátói és elfogadói előtt önértzetesen jelentette ki, hogy ő *becsületes uzorás*. Ezt meghallotta egy, a szomszéd asztalnál ülő, kifent bajszu zord képű alak; odament hozzá, bemutatta magát. Elmondta, hogy ő *Umberto* olasz király valóságos belső titkos tanácsosa — rendjel-ügyekben. Hallotta és látta, mily önértzetesen verte a becsületes uzorás a mellét. Ő ilyen derék ember részére kész rendjeleket kieszközölni az olasz királynál. A másik percben már egy másik asztalnál ültek összesugva. A kifent bajszu szigorú arcú ur a téli kabátja belső zsebéből mintákat szedgetett elő. Bemutatta Olaszország összes arany és ezüst rendjeleit írásban és képen. **Schreiber Adolf** szabad szemmel is elég jól lát: de már erre feltette a szemüvegét. Tüskés bajszu idegesen rángatózott, kerekre táultak szürkés szemei, gyönyörködött s válogatott. A kifent ur tolmács gyanánt is szolgált s mindenik rendjel megmagyarázásához regéket is fűzött. Az uzorás,

miután megtörülte végigkopasz fejét, kiválasztott vagy ötöt s azt kérdezte a titkos tanácsos urtól, hogy ily kitüntetések után milyen névjegyet nyomtathatna. A kérdészt azonnal kész volt a válaszzsal. Vett egy szelet papírt s ezt írta rá:

SCHREIBER ADOLF

udvari ügynök

Az arany esillagrendtulajdonosa, a La Stella d'Italia kir. akad. tiszteletbeli levelező tagja, az Unione operaria Umberto tiszteletbeli tagja, az Umberto-rend nagy arany érdemkeresztjének tulajdonosa, a Circolo G. P. Vico tiszteletbeli elnöke és a Kis arany érdemkereszt tulajdonosa
Budapest.

Schreiber még egyszer végigtörülte homlokát, aztán imígyen szólott:

— Tanácsos ur, aztán azok az aláírások az okmányon az Umberto királyéi lesznek?

E kérdésre olyan keményen nézett reá az olasz király megbizottja, hogy Schreibernek a további kételyektől elment a kedve. Elfogadta az ajánlatot. Egyet azonban kikötött magának, hogy ha a rendjeleket meguntá, azokon jó pénzen tul is adhasson.

— Ez lehetetlen, mondotta még szigorubban a király híve; mert ilyen kitüntetések nem mindenki saphat.

Ez hatott . . . Megegyeztek az árban is; csekély háromszáz forint elvégre nem sok pénz annyi sok aranyért. Még az előlegkérés lett volna elintézendő, de ez elől Schreiber már kitért. Megegyeztek. A dohány-utca 84 számú ház előtt naponként egy szigorú arcú, kifent bajszu ur sétál fel és alá. Néha a házmesterhez is betér. Schreiber ur felől kérdezősködven. Hogy minő választ adhatott neki a jámbor házmester, azt képzelhetjük. Már most csak azt nem tudjuk, hogy vajjon a büntetés, avagy a kitüntetés elől szökött-e meg Schreiber Adolf az önérzetes, a becsületes uszorás?

Elfogott rablóbanda. Mohács lakosságát még állandóan izgalomba tartja az a szerencsés fogás, melyet az ottani esendőrség szombaton az esti órákban tett. A főhős Tasi Sándor, aki egy 1893-ban Miholáccon — Szlavóniában — még két társával nagy kegyetlenséggel véghez vitt rablógyilkosság óta szökésben volt. A mult szombat és vasárnap közti éjjelre egy vagyonos földmives gazdát és családját akartak elpusztítani de Kardos Géza esendőrmester tudomást szerezven gyilkossági tervről, megelőző este ártalmatlanná tette őket. Tasi, társa Kovács Istvánnal egyenlően beismernék erre vonatkozólag mindent. Hajmeresztő borzalmasságokat tervezett a banda. Tasi a kérdések alkalmával oly zavartan, mégis megfontolva felel, hogy azt a meggyőződést kelti maga ellen, miszerint 1893 óta valamely igen súlyos büncselekmény terhelheti. Iszonyodik attól a fenyegetéstől, hogy mindazon helyekre elviszik szembesítés végett Szlavóniába, ahol szökése óta tartózkodott. Eddig beismerte, hogy Belgrádban, Orsován, Pancsován s több helyen a büntető-törvény legszigorubb szakaszaival összeütközésben levő eselekményekben vezér avagy részes volt. A mohácsi járásbírósi fogházban hat életveszélyes fogoly van őrizet alatt, akiket nappal négy, éjjel kilenc fegyveres őr tart őrizetben. Jellemző az is, hogy szerdán reggelre a fogház kerítésén bemásztak, a fogház ablakait megzörgettek, a foglyokat nevükön szólították, de az

illetők munkájukban megzavartattak és elillantak. Azóta a esendőrség is segítséget ad a fogház őrizésére, noha a esendőrök enélkül is már teljesen ki vannak merülve, lévén a létszám ugy is felényi, mint ahogyan az meg van állapítva; nyolcnek kellene lenni és csak négy van. Az állapot olyan, hogyha bármely órában új eset történe, ahova esendőrnek kellene menni, a felelet ez volna: nincs ember. Mink János gyilkosa tegnapi kihallgatása alkalmával érzéketlenül beszélt a vizsgálóbírónak, „neki nem kellett Minknek a pénze, hanem a vére, szomjuhozott rája.” Ezt a gyilkost, Mártinkov Jánost 8–10 nap mulva átadják a pécsi kir. törvényszéknek.

Zsidó türelem. A Dunántuli Hirlap című derék kollégánk Flesch ur haragját zudította magára. A nagyharagu Flesch Salamon mosonyi orvos s mint már neve elárulja, orrmánya kampós. Ez a vitez izraelita azért haragudott meg a Dunántuli Hirlapra, mert a hazaáruló Dreyfus zsidónak nem sietett védelmére. Sőt még cikket írt ellene! Borzasztó vakmerőség, az igaz! És hát Flesch daktert annyira bántotta a cikk, hogy a mosonyi kávéházban összelépte azt a számot, melyben az megjelent, sőt a kávésnak is keményen meghagyta, hogy azonnal szüntesse be a lap járatását. Ez aztán a vitez. Akkuráté az a zsidó hősieskedés nyilvánul meg ebben a tényben, mely pököd mindenre, ami nem zsidó, de lerondítja az inát, ha valaki a tenyerét mutatja neki.

Pálinka áldozata. Vácon, Vtális János 60 éves földmivest halva találták meg a Huber-féle szerű egy szalmakazalának aljában. Az erről értesített rendőrség a városi orvossal megjelent a helyszínén és bár minden jel arra mutatott és a mit különösen a hulla mellett talált pálinkás üveg is megerősített, hogy az ember a pálinka okozta mámorában fagyott meg a hideg éjszakán, a hullát a közelebbi halálok kiderítése végett a városi kórház hullaházába szállították. A meg-ejtett boncolás a halál okául tényleg idült szeszmerge-zést állapított meg. Hanem azért csak pálinkázatok, hiszen más is juthat ilyen sorsra.

Borosüvegek papirosból. A tengeri hajókon sokszor nagy pusztítást visz végbe a vihar a boros palackokban. Most egy elmés francia cégnek ugyanis sikerült sok évi kísérletezés után a boros palackokat papirból előállítani: ezek természetesen nem tűrékenyek és állítólag az eddigi borosüvegek minden előnyét magukban foglalják.

A krajcár vége. A krajcárnak is nemsokára beharangoznak, végkép letűnik a forgalomból. A magyar pénzügyminiszter 40918. számú rendelete szerint az ausztriai értékű egy krajcáros és félkrajcáros rész váltó pénz a magán forgalomban csak 1898. évi június hó 30-ig fogadandó el, az állami pénztáraknál és hivataloknál pedig csak 1899. évi december hó 31-ike fogadhatnak el s hogy 1899. évi december 31-ike után azok sem névértékükben, sem anyagi értékük megtérítése mellett többé sem fizetéskepen el nem fogadhatnak, sem be nem váltatnak.

Fűreszpor mint kenyérliszt. Franciaországban a kenyérhamisítás egy szokatlan módjának jöttek most nyomára. A havrei pályaudvaron ugyanis 5000 kgr. fűreszport foglaltak le. A küldemény bizonyos Fessat-nak szolt. A szállítmány lefoglalása azon sok panasz alapján történt, melyet egész Franciaországban de különösen Eure, Calvados és az alsó Szajna tartományokban emeltek a kenyér rendkívüli rosszasága miatt. Fessat-ot el is fogták. Fessat egész Párisból összevásárolta a fűreszport, melyet különös módon

ugy
minő
vele
a bu
kerül
tend
nyer
feltü
mán
liszte
keny
szag
két é

rád
ugya
bérlo
tartá
a reg
hivat
addig
köny
is, a
lékáb
lásolt
üveg
anny
ban
anyal
vesek
fedél
lokat
májá
ordit
vább
mert
gedő
ugyan
séges

mezte
Gasta
majd
mind
hivó
hatós
leket
jének

nagyn
rándo
rándo
Vissza
Budap
(II. c
Cairo

való t
zást,

punk
ban n
jával
Ugy
tőzta
ros ál
indult
árok

ugy elkészített, hogy az teljesen hasonlított a rosszabb minőségű lisztbe. Az így elkészített anyagot azután a vele szövetkezett molnároknak osztotta szét, kik azt a buzaliszt közé keverték. Minthogy a fűrészpor alig kerül valamibe, Fessat pedig már több mint két esztendője folytatja üzelmét, el lehet képzelni, mennyi a nyeresége a csaló kompániának. A forgalom nagyságát feltünteti az a körülmény, hogy például Eure tartományba 5000 vaggonnal szállítottak fűrészporral kevert lisztet. Minthogy a fűrészporral kevert lisztből készült kenyér nehezen emészthető s azonkívül kellemetlen szaga is van, csodálkozni lehet, hogy a hatóság csak két év múlva jött rá a csalásra.

Mire jó még a polgári hit? A lőrinci (Nógrád m.) anyakönyvvezető hivatal megházasodott. S ugyan kit vett el? Hát kit más, mint a lőrinci regálé bérlő zsidó koresmáját, melylyel polgárilag közös háztartásra lépett. — Január elsején ugyanis Lőrinciben a regálé bérlő sátorfáját — koresmáját s fogyasztási hivatalát — ugyanabban a házban ütötte föl, melyben addig a jegyzői iroda, a községtanács terme s az anyakönyvvezető hivatal zsellérkedett és zsellérkedik most is, a helyett, hogy visszatérne már valahára régi hajlékába, melyből különféle utakon és módokon kiszároltatott. A községtanácsstermet eleinte csak egy üvegablakos ajtó különítette el a koresmától. De már annyira mégis haladtak hogy ezt bedeszkázták. Azonban talán a közigazgatást a polgári házasságot és anyakönyvvezetést akarják Lőrincin népszerűvé, kedvesekké és kellemesekké tenni az által, hogy egy azon fedél alá kvártélyozák el az állami és községi hivatalokat a fogyasztási hivattal, s a regálás zsidó koresmájával, melyben duhajkodó emberek naphosszant ordítanak, sőt már vért is ontottak. — Csak rajta tovább! Lőrinciközsége nincs még eléggé meggyalázva, mert hátra van még az, amit egy, a tűz mellett melegedő nyilvánosan terjeszt és hirdet, hogy lesz még ugyanazon épületben más valami is — a mit tisztességes újságban nem lehet kiírni.

Kivándorlási szédelgők. A minisztérium figyelmet kapott a minap a genui főkonzultól, hogy a Gastald és Társa genuai hajóügynök cég Magyarország majdnem minden részében ügynököket alkalmaz, a kik mindenféle ígéretekkel kivándorlásra bírják a könnyen-hívó szegény embereket. Ennek folytán a kormány a hatóságoknak kötelességévé teszi, hogy ezen emberek lelketlen munkáját lehetőleg akadályozzák meg és ügyeljenek arra, hogy senki nekik áldozatul ne essék.

Zarándoklás a sz. földre. Dr. Robitsék Ferenc nagymarosi plébános, ki tavál Lurdesba vezetett zarándoklatot, ez idén a sz. földre készül, ugyanily zarándoklattal. Indulás Budapestről 1899, február 15-én. Visszaérkezés Budapestre 1898, márc. 10-én. Utirány: Budapest, Trieszt, Alexandria, Jaffa, Jeruzsálem, Jaffa (II. osztályúak részére Port-Said, Szezi-csatorna, Cairo) Alexandria, Trieszt, Budapest. Részvételi árak: II. oszt. belcérte az utazást, szállodai és hajón való teljes ellátást: 330 frt III. oszt. beleértve az utazást, szállodai és hajón való teljes ellátást: 175 frt.

A részegség áldozata. Kalocsáról írják lapunknak: Városunkban hétfőn este a Helferszállodában mulatott Tóth Zsigmond ordasi polgár, egy komájával és Boldizsár András foktői lakos jó ismerősével. Ugy 10 órakor, dacára a sötétség, nagy szél és tartóztatásnak, a gazda, Tóth Zsigmond, meglehetősen boros állapotban befogatta két tüzes vérű lovát és utnak indultak hazafelé Ordásra. Már induláskor a lovak az ároknak mentek, s meglehetősen gyorsan haladva értek

el a pataji úton levő „papok hidjához“. Itt a gazda felugorván, azt kiáltotta a lovakat hajtó Boldizsárhoz, hogy „az ő lovai nem így szoktak menni“, s a gyep-lőt hirtelen megrántotta, mire a lovak ijedten a jobb-oldali árokba rántották a kocsit, mely a bent ülökkel egészen felfordult. Egyikök a kocsi alá került, akit Boldizsárnak sikerült nagynehezen kinos helyzetéből kimenteni. A gazdát azonban nem találták sehol, s csak a közellevő házakból lámpákkal segítségre jövő béresek lelték meg fél óra múlva jég alá szorult fejével a félméternyi vízben, megdermedt tagokkal, holtan.

Letartóztatott ügyvéd. Zomborban Harsányi (Hartstein) Albert hajdu-dorogi származású, boszniai zsidó ügyvédet letartóztatta Grün József kir. törvényszéki bíró Zomborban. Harsányi a 80-as évek elején költözött Boszniába: ott letette a főtörvényszék előtt az ügyvédi vizsgát s a közös minisztérium által kinevezetett Bácskára ügyvéddé. Mint ügyvéd csakhamar letért a becsület utjáról: sokan pénzeiket, mások vagyontukat bízták reá kezelés végett. Nagy ös-zeget sikasztott. Mikor már lépre került volna, ott hagyta Boszniát s hazajött Magyarországra. A dolna-tuzlai ügyészség megkeresésére a debreceni királyi törvényszék megindította ellene az eljárást, s a vizsgálóbíró le is tartóztatta. Később azonban tizennyolecezer forint kaució ellenében szabadlábra helyezték. Időközben az igazságügyi miniszter a zombori kir. törvényszéket jelölte ki, miután Debrecenben nem rendelkeznek elegendő szerb és horvát tolmáccsal, akire pedig ebben az ügyben rendkívül nagy szükség van. — A bűnügyben előkerülő nagymennyiségű iratok mind szerb és horvát nyelven vannak írva s a beidézendő tanúk is mind boszniaiak. Így került Harsányi Zomborba. Grün József ez ügynek vizsgáló bírója, a kihallgatás alkalmával az újabbban fölmerült gyanuok alapján — a 18,000 frt kaució dacára — letartóztatta. Harsányi most ott ül a zombori kir. ügyészség fogházában s a Boszniában elkövetett üzelméiért, miután magyar honosságára való tekintetből ki nem adható, itthon nyeri majd el méltó büntetését.

Enyhe tél. A tél Angliában eddig oly enyhe volt, amintre már rég nem volt példa. Csak karácsony körül volt az egész országban némi fagyos idő. Londonban e télen eddig még nem havazott. Ez a legutóbbi 15 év alatt nem történt. Ellenben a köd az idén Londonban ugyancsak uralkodott. A tél eddig a mi vidékünkön is meglehetősen enyhe volt.

Adakozás. A Nyulason, Mosony megyében tervezett Szent-Sziv templomára begyűlt az utolsó kimutató szerint 7185 frt 91 kr.

Ehhez újabban a következő kegyes adományok járultak:

Féltononyból, Mosony megye, N. N. 10 frt. Nyuláról haszonbér egy pincéért 897-ik évre 10 frt. Ruhnagl Mihály kisbíró 1 frt. Offertorium 1 frt.

Tehát az építési alap jelenleg 7207 frt 91 kr.

Ugyane sz. célra egy káplán ur 10 intenciót szíveskedett elvállalni.

Isten fizesse meg!

Nyulas, 1898. jan. 15.

Házay Lajos
plebán s.

A főtisztelendő papság és t. olvasóink becses figyelmét felhívjuk, mint elősmert és többször kiténtetett **MOZSNYI VINCZE** ur üzletére. Lakik: Pozsony, Stefánia-ut 29. saját ház.

„Az Üdvösség útja” Lig. sz. Alfonz hírneves könyve füzve 1 frt. kötve 1 ftt 50. 2 ftt, 4 ftt. Megtendelhető V. con Varga M. karkaplannal.

Egyházi szerek, templomi zárdák és lobogók stb. bevásárlására ajánljuk GAVORA JÓZSEF egyházi szerek műintézetét Budapest, IV., Molnár-utca 11. a Kath. kör palotájában.

KELETI J. kötszerész ur hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

PALKA JÓZSEF üvegfestészete. Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 1. sz. Készít: stilszerű templomablakokat, egyszerű és művészi kivitelben a legolcsóbb ár mellett. Felvilágosítással, rajzzal, költségvetéssel stb. megkeresések esetén postafordultával szolgállok.

Sz. Apollónia szüz és vértanu.

Február 9.

Apollónak, Apo innak, közönségesen pedig Pólinak is hívják azt, aki a sz. ker sztségben e vértanu szüzet nyerte védő szentjéül.

Sz. Apollónia a harmadik században élt, Décius egyházüldő ő római császár idejében.

Korra nézve nem volt fiatal, de a fiatal kor szüzi ártatlanságát előhaladott életkorában is megőrizte. Épp ez által tűnt ki és vonta magára a keresztény üldöző pogányok figyelmét.

A pogányok templomaiban, összejövetelein, mulatságain, áldozatain nem látták őt. Ez szemet szurt. Ugy vélekedtek fölöle a pogányok, hogy Apollónia vagy istentelen, vagy pedig a keresztény. De istentelen nem lehet, gondoltak tovább, mert egyébként semmi rozszat se lehet rá mondani. Kétségkívül tehát kereszténynek kell lennie. Majd kiderül mindjárt a való.

Apollóniát a bírák elé idézik. A bírák előadják Apollóniának hogy visszavonulása gyanus. Azt a gyanut kelti fel, mintha megvetné az isteneket, mert az istentiszteleteken már rég nem vett részt. Hogy tehát e gyanut magától elhárítsa és így magát tisztázza, azért felszólítják, nyujtszon áldozatot az isteneknek és imádja őket.

Apollónia e felszólításra úgy felelt: hogy ha tudni kívánják visszavonulásának okát, azt megmondhatja. Belátta, hogy esztelenség a süket, vak és istentelen bálványokat, azokat a fa és kőszobrokat imádni, minthogy azok nem istenek. Belátta, azt is, hogy akiket istenek gyanánt imádnak az emberek, azok istenek nem lehetnek, mert merő aljasság, ocsmányság, gonoszság, bűn viselkedésök; akik pedig úgy állanak az emberek előtt mint a mindenféle ocsmányság gazság védői, azok nem méltók a tiszteletre. Egy az Isten, a menny és föld teremője és egyedüli Ura. Ezt az egy igaz Istentilleti meg a legfőbb tisztelet, az imádás, az áldozat. Ezt az egy Istent imádja ő, akit a pogányok nem ismernek. Azért nem vett részt a pogányok áldozatain, mert a pogányok bálványai között nincs az az egy igaz Isten, akit ő imád.

Figyelmeztették Apollóniát a bírák, vigyázzon szavaira, mert tudja meg, hogy azok ellen szigoru

rendeletet bocsátott ki a császár, akik az államvallást megvetik, az isteneknek áldozatot nem nyujtanak, hanem csak arról az egy istenről álmodoznak.

Apollónia e figyelmeztetésre kijelentette, hogy ő keresztény és hogy később a legborzasztóbb kínokat is elszenvedni, semhogy azt az egy Istent megbántsa és lelkét a bálványimádás gonosz ágával beszennyezze.

A bírák Apollóniát a poroszlókra bízták. Hadd lássák, meddig tart Apollónia bátorsága! A poroszlók vastag börrrel arcul verték Apollóniát. Apollónia türt. Majd fogait tördelték ki. Apollónia türt.

A poroszlók fejüket esoválták. Csodálkoztak rajta és boszankodtak is, hogy Apollónia így csuffá teszi őket. A börtönbe zárták, de Apollónia hajthatatlan, állhatatos maradt.

Ujra a törvényszék elé állítják. Ujra felszólítják, imádja az isteneket és nyujtszon áldozatot nekik. Apollónia azonban ismét kijelenti hogy később meghalni, mint sem a bálványokat imádni. A bírák máglyára ítélték Apollóniát. Apollónia akkor is állhatatos maradt.

A máglyát a városon kívül már meg is gyujtották és mutogatták Apollóniának, hogy ott fog eleve- nen megégni. E fenyegetés csak még állhatatosabbá tette Apollóniát.

Kivezették a máglyához. Apollónia mint az Úr Jézus jegyese, örömmel ment a poroszlókkal.

A máglyánál ujra felszólítják Apollóniát: Válasszon, mit akar inkább? A máglyán nyomorultan elégni, avagy áldozni az isteneknek?

A poroszlók már megfogták, hogy a máglyára vessék. „Megálljatok!” szel ekkor Apollónia.

A nép, a bírók, a poroszlók lecsendesednek. Feszülve várják, mit szol Apollónia. Tehát a máglya lángja mégis megtörte makacsságát.

„Engedjétek kissé szabadon! Hadd gondolkozzon!”

A poroszlók megengedik. Apollónia gondolkozik. Majd, szabadnak érezvén magát, hirtelen a máglyára ugrik. A lángok összecsaptak Apollónia fölött. Apollónia lelke a következő pillanatban az édes Jézushoz száll.

A zsolomás könyvben azt állítja az egyház Apollóniáról, hogy a máglya tüzenél erősebben lángolt lelkében a Szentlélek tüze.

Apollóniát, mint szentet a fogak fájdalmai ellen pártfogóul tiszteljük. Ugy ábrázoljuk amint kezében fogót és a fogóval fogat tart.

Ugy tanuljuk a kátéban, hogy Istent mindenek fölött kell szeretnünk és hogy akkor szeretjük Istent mindenek fölött, ha őt mindennél a világon jobban szeretjük, úgy hogy későbbek vagyunk mindennünket még életünket is elveszteni, mint őt vétékkel megbántani.

Ezt tanultuk. Tudnunk is kellene, meg a valóságban is úgy kellene élnünk. Istent mindennél a világon jobban kellene szeretnünk.

De vajjon szeretjük-e igazán Istent?

Hogy szeretjük Istent, azt általában mutatjuk meg, szol tovább a káté, ha azt cselekedszük, ami neki kedves, ha parancsolatait megtartjuk. Megtartjuk-e parancsolatait? Igyekszünk-e kedveskedni Istennek? Dehogyan kedveskedünk! Dehogyan tartjuk meg parancsolatait. Ellenkezőleg, nemde sokan gyűlölik, megvetik őt és az ő atyai rendelkezéseit; zúgolódnak ellenök — akárcsak a cucilisták; csak a földet, a föld javait, örömeit hajhászák, a földieket szeretik, ellenben a jó Isten és az isteni dolgok iránt hidegek akárcsak a cucilisták; mintha bizony az a jó Isten egyáltalán még egy csöpp szeretetet se érdemelne meg tőlünk. Pedig

hát ő a legfőbb, legtökéletesebb, és szeretetre legméltóbb jóság meg aztán „ő előbb szeretett minket, szeretetével megelőz minket és mindennemű testi és lelki jótéteményekben részesít.”

Szeressük keresztény lelkek! szeressük azt a jó Istent! Szeressük őt mindenekfölött!

Sz. Apollónia, könyörögj érettünk, hogy amint a te lelked lángolt a szeretet tüztől, lángoljon a mi lelkünk is! Mi is mindig jobban szeressük azt a jó Istent.

Sz. Alajos társulata.

Miután az 1000 taghoz már csak alig 20 kívánatlik: a következő sorokban áttekintést nyújtok arra nézve, mikép, mily számmal jelentkeztek időről időre a tagok.

1895. Juniusban:	31
„ Juliusban:	1
„ Augusztusban:	2
„ Szeptemberben:	5
„ Októberben:	—
„ Novemberben:	28
„ Decemberben:	39
Összesen:	107

1896. Januárban:	7
„ Februárban:	1
„ Decemberben:	2
Összesen:	10

1897. Januárban:	1
„ Juniusban:	15
„ Juliusban:	2
„ Augusztusban:	49
„ Szeptemberben:	1
„ Októberben:	107
„ Novemberben:	131
„ Decemberben:	241
Összesen:	547

1897. December 31-ig tehát mindössze — 664

1898. Január 22-ig 313 — 313

1898. Január 28-ig tehát a tagok száma: 977

Az 1000-hez hála a jó Istennek már közel járnánk.

Imádkozunk továbbra is a társulat elterjedéséért és szervezkedjünk!

Sz. Alajos az ifjúság pártfogója, könyörögj érettünk! Ipolyszécsénke u. p. Nagyfalú, Hontmegye.

Fischer Ágoston
plebános.

A léghajó kezelése a jövő katonai tudományok között bizonyára első helyet foglal el. Kémlésre, menekülésre, híradásra, közvelítésre igen alkalmas. Mikor 1870-ben a németek Párizst körülvették s onnan nem lehetett menekülni, se a hadsereggel és nemzettel érintkezni: Gambetta léghajón menekült ki Párizsból s így

vitt hirt párizs sorsáról nemzetének. Ez időtől a katonai vezetőség egyre nagyobb figyelmet fordít a léghajóra s vannak tiszték, kik kizárólag a légi ajzást művelik.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

E. J. (Pápa.) Adjanak halát az Istennek, hogy ily derék jó pappal áldotta meg városukat. — **Özv. P. J.** (Sormás.) Utána kutatunk s aztán tudatjuk az eredmény felől. — **S. J.** (Nemes-Vis.) Érdekes levelét áttettük ft. Fischer Ágoston plebános urhoz Ipoly-Szécsénkére, Hont m. Ő szervezi a Sz. Alajos társulatot s ő írja ez érdekből a M. Néplap cikkeit. — **B. M.** (Jász-Apáti.) Csak folyamodjék a földmivelési minisztériumhoz a termelési engedélyért. Majd aztán meglátjuk mily indokolással utasítják el, ha ugyan elutasítanak. **B. J.** (Kecskemét.) Az ügyvéd díját is ön tartozik fizetni, annyit, amennyit a bíróság megállapított. — **K. J.** (Hnilecz.) A fizeteket elküldtük. — (Csantavér.) Igen, vannak bűnök melyeket csak püspökök bocsáthatnak meg. De ezt nem úgy kell érteni, hogy annak a bűnösnek okvetetlenül püspöknél kell gyógnia. Nem. Mert a püspök adhat más papoknak is fölhatalmazást, hogy a püspöknek föntartott bűnöket is megbocsáthassák. A városok lelkészei közönségesen szoktak ily fölhatalmazást nyerni: továbbá az esperesek, apátplebánosok kolostor előljárók stb. A bucsujáró helyeken pedig az összes gyóntatótyák szoktak ily engedéllyel bírni, miután bucsujáró helyen sok nagy bűnös megfordul. Ezenkívül vannak egyes ünnepek, amelyeken és a melyeknek nyolcada alatt minden pap föloldozhat a püspöknek föntartott bűnök alól is. Ha egy papnak, kinek nincs hatalma a püspöknek föntartott bűn alól adni föloldozást, ily bünt gyógnak, az a pap gyónáskor nem ad föloldozást, de azt mondja a bűnösnek, jöjjön el például egy hét múlva. Ez idő alatt ír a püspöknek s kéri a püspököt: adjon neki hatalmat a megnevezett föntartott bűn föloldozására. A püspök aztán levélben megadja az engedélyt, s mire a gyónó megjön, akkor már megkaphatja a föloldozást. Ha egy pap oly bűnös is föloldoz, ki püspöknek föntartott bűnben van, úgy annak a papnak bizonyára van hatalma a püspöknek föntartott esetek alól is adni föloldozást, vagy pedig a bűnös oly időben gyónik, amikor minden pap adhat föloldozást a föntartott bűnök alól is. Ha tehát a föloldozást a bűnös megkapja, mindig nyugodt lehet, mert vette meg van bocsátva bármily nagy volt is. — **K. Gy.** (Gelse-Sziget.) Nincs igaz a járásbírónak. Olyan törvény nincs, mely azt rendelné, ha valaki egy területet 3-4 évig használ, az tulajdonába megy. Aki ezt akarja önnel elhitetni, annak nem jó jár a fejében. — **N. J.** (Lipárt.) Nem üti meg a mértéket. Nem közölhető. — **S. J.** (Sz. Lőrinc.) Az Isten áldása kísérje a szép törekvést. — **Cs. I.** (Eszék.) Forduljon a bizottság titkárához, Ciklay Lajos hírlapíró urhoz, Budapest Sós-utca 18 sz. — **H. N.** (Ibafa.) Wajdits Nándor (Budapest Soroksári-utca) urnál kapható. Az árra nézve is csak ő adhat fölvilágítást.

A kiadóhivatal üzenetei.

Tisztelettel kérjük mindazon t. előfizetőinket, kik még a múlt évre hátrálékban vannak, sziveskedjenek azt posta fordultával beküldeni.

R. J. (Siófok.) A beküldött összeget megkaptuk. A levelet kívánsága szerint intéztük el. **Stephen Lendvay**

Szeszák Sándor. Ameriza. Pénzük megjött. Cimüket kijavítottuk. Sch. J. (Hidvég-Ardó.) Rendben van. R. J. (Csér.) Multi évi tartozása 50 kr. V. P. (Kun-Dorozsma.) Folyó hó 27-én írott levelező lapja értelmében elintéztetett; most rendben van. L. I. Ersekujvár. Előfizetése mult év dec. végén járt le. B. L. (Füle.) Határléka 1897-ről egy negyed év. A kért sorsjegyet létezik és huzása e hó 11-én lesz. Z. K. I. Kistelek. Kétszeri megjelenésért 2 frtot kérünk beküldeni. B. P. H. M. (Vásárhely.) A kért cég címe: Horváth István Berhida Veszprém m. B. J. (Topolya.) Allítása nem felel meg a valóságnak, mert lapját rendszeresen küldjük. Kath. Kőr. (Sajó-Várkony.) 1897. évről rendben van.

Budapesti piac.

Gabona. Buza, bányási 00—00. Tiszavidéki 12:30—13:20. — Pestvidéki 12:25—13:15. — Fejérmegyei 12:35—13:20. — Bácskai 00—00.

Rozs 8:60—8:70

Árpa takarmány 6:20—6:50. — Égetni való 6:70—7:40 — Sörfőzdei 8—9:50.

Zat 6:30—6:60

Kukorica 5:20—5:35

Liszt.

0	1	2	3	4	5	6	7
19:60	19:30	19:10	18:80	18:50	18:10	17:80	16:20

7½	8	Korpa	finom	goromba
13:60	—8		4:50	4:40

Hüvelyesek. Nagy fehér bab 6:75. — Törpe bab 7:50. — Borsó 8:50. — Köles 4:75—5:50. — Kendermag 7:25—7:50

Vetőmagvak. Vörös lóhere, új 38—45 frt. — Vörös lóhere mult évi 34—38 frt. — Lucerna mult évi 40—50 frt. Baltacím 13—13:50 — Muharmag 5:75—6 frt. — Bükköny 6—6:25 frt.

Barcmfi és tojás. Csirke 60 kr. — Tyuk 70 kr. — Kappan 1 frt. — Pulyka 2:80 kr. — Hizott liba 3:60 kr. — Kaesa 1 frt. — Hizott kaesa 1 frt 50 kr. — Tojás 6 drb 20 kr. — 32 darab 1 frt.

Sertésvásár. Malac páronként 120—180 kiló súlyban 49—51 frt. — Öreg nehéz páronként 400—500 kilós 47—49 frt.

Borjuvásár. Eleven borjúk 40—46 kr. kilogrammonként fogyasztási adó nélkül. — Vágott borjúk 55—60 kr. kilogrammonként.

Zsir, szalonna. Disznózsír hordokban 57—59. Három darabos fehér táblás szalonna 53—55. — Négy darabos fehér táblás szalonna 52—53. — Füstölt szalonna 58—59.

Széna, szalma, takarmány. Jobb és elsőrendű széna 1:80—2:30 kr. — Muhar 2:30 kr. — Alomszalma 1:40 kr. — Zsuppszalma 1:60 kr. — Szecska 2 frt kilogrammonként.

A szerkesztésért felelős: **Lepsényi Miklós.**

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS

a magyarországi róm. kath. kántortanító urakhoz.

„Gyász-szertartás” czímen a latin- és magyar nyelvű temetési szertartást, valamint minden alkalomra használható halotti énekek és bucsuztatókat felölelő munkát szerkesztettem. Hogy ezen czélomnak alaposan megfelelhették, számos kartársamnak köszönhetem, kik felkérésre hazánk minden vidékeről szebbnél-szebb halotti énekeket és bucsuztatókat voltak szivesek rendelkezésemre bocsájtani. Ezen létező munkában megtaláljuk még a legalkalmasabb és szebb férfi négyes világos szavakat, halotti éneket oly mennyiségben, a melyet ily kisebb szabásu mű még eddig nem ölelte fel.

A munka tartalma:

- I. kötet. a) Latin nyelvű temetési szertartások.
- b) Magyar nyelvű temetési szertartások.
- c) Nagy- és kis halottak feletti énekek, háznál és temetőben.
- d) Férfi négyes halotti énekek.
- II. kötet. a) Temetkezések ismertetése.
- b) Bucsuztatók készitési módzatai és azok neveinek ismertetése.
- c) Felölttek feletti népies bucsuztatók, hazánk jelesebbjeitől. 2—300 drb.
- d) Kis halottak feletti népies bucsuztatók. 150—200 drb.
- e) Maria-társulat énekei és bucsuztatói.
- f) Halottak litániája, halottak esti ájtatosság és körmeneti énekei.

A munka tartalma mutatja, mily roppant anyagot ölel fel a két kötet. — Ezért, a ki azt beszerzi, annak minden egyéb temetési szertartásos és énekes könyv felesleges lesz: nélkülözhetők az eddig megjelent könyvek is, a mennyiben ez az újabb és a régebbi halotti énekeket tartalmazni fogja. A munka februárban fog megjelenni.

Hogy a főtisztelendő lelkész uraknak, temetésnél könnyű latin és magyar temetési kézikönyvük legyen, gondoskodni fog a kiadó cég, hogy a munka azon része külön kötve kapható legyen olcsó pénzért. Ara a zsebkönyvnek egy korona. — (Csupán szertartás.)

A teljes mű ára: I. kötet 1 frt II. kötet 1 frt 25 kr. A kettő egyszerre előre rendelve 2 frt Kérjük az előfizetési pénzeket, avagy a megrendelő ivatek kiadóhivatalunkhoz küldeni. — Bolti ára 2 frt 50 kr. lesz. Az kik előjegyzésüket a munkára beküldték, avagy az előfizetési díjakat befizették, kérjük alázattal türelemmel lenni, február végén a munkát okvetlen megküldjük.

Budapest, 1898. január hó.

Kócsi Mayer Gyula, kántortanító.
(Ráckeresztur, Fejérmegye.)

Cs. és kir. osztr. magyar és belga kir. szab.

Kitüntetett Brüsszel 1893-ban aranyérem és díszokmányjal.

Keleti-féle cs. és kir. szabad. sernkötő

orvosi lektélyek véleménye szerint a legalkalmasabb ezen nemben; nem csuszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja az elszertü szerkezetnél fogva az eddigi sernkötők hiányait.

Ára: egyoldala 6 frt. ketoldala 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: műlabák, műkezek, műleges fűzők, egyeneslábok, járó- és nyújtógépek, gummi görseharisnyák stb. Megrendeléseket pontosan eszközöl.

KELETI J.

kötésszerész és orvosi-sebészeti műszerész

BUDAPESTEN,

Főüzlet és sernkötészeti műhely:

IV. kerület, Koronaherczeg-utca 17. szám.

Gyár: Rostély-utca 15.

nagy képes millenniumi árjegyzék ingyen, zárt ban boríték

Legolcsóbb és legelőnyösebb biztosítás

az

Orsz. magy. kölcsönös biztosító szövetkezetnél

Budapest, VIII. József-körut 8. szám.

Alakult 1894. évben. — Biztosítéki alap 600,000 kor.

Felnök: Teleky Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Vezérigazgató: Szónyi Zsigmond. Az igazgatóság tagjai: Andrássy Géza gróf, Bujanovich Sándor, Dessewffy Arisztid, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kalmán, Szilassy Zoltán, Szónyi Zsigmond, gróf Teleki Sándor.

Az Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet úgy a tűz, mint a jégbiztosításnál olcsó díjaival, humanus eljárásával és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével országsszerre megnverte a gazdaközönség teljes bizalmát; az

épület- és átalány- (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjtételeivel nagy megtakarítást tesz lehetővé, mert pusztán csak a díjakat számítja fel minden más illeték kizárásával. Kár esetén a

tényleges kárösszeget megtéríti.

Egyházi és erkölcsi testületek, valamint tömeges biztosítás esetén egész közsegek kiváló kedvezményekben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az

Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet igazgatósága

Budapest, VIII. József-körut 8. sz. és a vidéki ügynökség.

Rum, finom likőrök,

mézbor és mézlikőr bárki házi használatra hideg uton minden készülék nélkül kitűnő minőségben előállíthat. *Dugók, Gummitömlők.* — Minden borbetegség elleni szerek. — Kezelési könyv és árlap ingyen.

Watterich A. Budapest, Dohány-utca 5. szám. Alapított 1869.

Jó egészség az ember legfőbb kincse!

Ez elérhető a sokszorosan kiprobált s átanti megnevezett szereim által:

Csoda cseppek: Gyomorgyöngyesség, étvágtalanság, lánóság, kolika, gyomor-puffadás, gyomornyomás, gyomoröres, sárgaság, lép- és májbajok s egyéb gyomorba ok ellen kitűnő hatásúak. **Egy üveg ára 40 kr.**

Csoda kenet: Csusz és minden hűtés, rándulás vagy erőltetésből eredő in- és esontfájdalmak, derek- és hátfájások, oldalsó csuszos fogfájás és barmey külső fájdalomak ellen biztos hatású szer. **Egy üveg ára 40 kr.**

Kapható a készítőnél: Zsáczák István gyógyszerésznél Siófokon. Veszprémnyere.

Főraktarak: Budapest: **Török József** gyógyszerésztárban Kiral-utca 12 sz. és **Dr. Egger Leo** gyógyszerésztárban, Váci-körut 17.

Szállítási feltételek Siófokról:

Ha a gyógyszerért járó díszeg és még 30 kr. postaköltségre előre bekülded, a küldés portómentes utánvétellel a küldés jóval többre jön. Tíz üveg vagy azonfölül megrendelésnél, ha a pénz előre beküldedik, a postaköltséget én fizetem, ráda és csomagolás is ingyen.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszert ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzslésként alkalmaztatik köszvényél, csúznál, tagzaggatásnál és meg-hűléseknél és az orvosok által bedörzslésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerésztárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapest**en. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbörtékü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggelgyezés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RBBOLSTABT.

Valódi szépeességi fenyő horovicska

legkitűnőbb minőségű házilag előállított, mely egyike a legelőzségesebb italoknak és kitűnő szer gyomorhaj ellen. 5 kiló, fonott palackokban 3 frt 50 kr. bérmentve utánvétellel kapható

Gerzsány Lajos

elárusítónál

Kistelek,

Csongrád megye.

Tyukszemben szenvedőknek

valamint akiknek szűmösük van egy mindennel található növenyt, mely évök óta kitűnő sikerrel használt gyógyfünek bizonyult, a mennyiben pár napi alkalmazás után töle a **tyukszem** örökre kivesz, ajánl, s használati utasítást díjmentesen küld **Deák Ferencz Budapest, Práter-utca 44. sz.** (Válaszra 15. kros bélyeg melléklendő.)

Elismerő levél.

Deák Ferencz urnál, Budapest.

22 évig szenvedtem a tyukszemfájdalmait, s hála az Istennek, becses utasítása szerint jártam el, tyukszemem nincs többé, fogadja érte hálás köszönetemet Isten áldás és hosszú életet kívánva hogy meg sok másokon is segíthessen maradok kiváló tisztelője. Sopron-Nyék 1897. február 22-én. Kólos István ródkerületi orvos.

Olesó Cseh ÁGYTOLLAK

5 kiló uj jó fosztott pormentes 4 frt. 80., 5 kiló jobb 6 frt. 5 kiló hófehér pehely lágyságu fosztott 9, 12, 15 frt. 5 kiló félpehely 6, 7, 20, 9 frt. 5 kiló hófehér pehely lágyságu fosztatlan 12, 15 frt. pehely 1x0, 2.40, 3, 3.30¹/₂ kilónként.

Varrott ágy takarók

igen jök 2 frt. 20 krtól feljebb. Szétküldés bérmentve és utánvétellel.

Nem tetszők kieseré tetnek vagy visszavé tetnek.

Megrendelésnél pontos cím kéretik:

Benedikt Sachsel, Klattau 403,
(Csehország.)

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Legmagasabb kölcsön a valódi becsérték alapján 20-60 év közt időre készpénzben. Birtokos felmondhat bármikor, pénzünetet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonyolítás 14 nap alatt. Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Senmi előleges költség. Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis a telekkönyvi kivonat, kataszterterv.

Ingatlan- és Jelzálog- Forgalmi-Intézet,

Budapest, Váci-körút 39.

Legnagyobb Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet a monarchiában, egyedüli, mely halálösök és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól ajánlva van.

Horváth István mezőgazdasági, varrógépek órák és óralánczok gyári raktára

BERHIDÁN.

Ismeretes, hogy a budapesti czégek a magas lakbér és adó miatt drágán vannak kényserítve áruczikkeiket eladni. En ki saját házámban állván, kiadásaim is kevesebbek, árúmat pedig ép ott szerezem be, hol a fővárosi czégek, czélom pedig egyenesen az, hogy kevés haszon mellett nagy forgalmat érjek el, ép azért

azon kellemes helyzetben vagyok, hogy 6 évi jótállás mellett adhatom árúmat a következő olesó áron:
1 drb. családi Singer varrógép csinos gömbölyű záró szekránnyal, magas karu a legegánsabb kivitelben . . . . . 27 frt.
ugyanaz karika hajós szerkezettől . . . . . 48 .
Iparosnak Singer Módium . . . . . 36 .
Iparosnak legerősebb Singer . . . . . 48 .
Iparosnak legerősebb Singer karika hajós . . . . . 65 .
Iparosnak erős Hove . . . . . 40 .
drb. T. H. jegyű 3 késes elsőrendű szecakavágó gép nagy lendkerekekkel . . . . . 22 .
Ugyanez igen erős 4 késsel . . . . . 24 .

Zsebórák:

1 db. nikli remont. igen pontos járó, finom, sima fedéllel 1-es 2 fr. 50.-
Ugyanez legfinomabb nikkeltől, igen erős . . . . . 2, 4, „ „
Ugyanez égetett tula . . . . . 3-as 5 „ „
Ezüst henger 6 köves 1 fedelti Remontóár . . . . . 4-es 5 „ „
Ugyanez 10 köves aranyozott kerettel Remontóár . . . . . 5-ös 6 „ „
Égetett dupla tokos nikkelt tula rendkívül elegáns.
Remontóár . . . . . 6-os 5 „ „
Igen erős dupla tokos 15 köves Remontóár ánkér . . . . . 7-es 10 „ „
Tula ezüst 15 köves Remontóár, ánkér . . . . . 8-as 11 „ „
Ugyanez, legegáns, kiállítás aranyozott Remont. kultsal 0 felsége aranyozott képevel. . . . . 9-es 13 „ „
Dupla tokos legerősebb Roccooco oxydált ezüst 15 köves, nehéz igen finom gazdag relief-gravírozással Remontóár . . . . . 10-es 18 „ „

Továbbá szálltok elsőnyos ár és részletfizetés mellett is mindenemű 14 karátos arany férfi, női órákat és lánczókat, valamint fali lógó és inga órákat, nemkülömben mindennemű mezőgazdasági gépeket, malom berendezési czikkeket, a legjobbnak bizonyult telepan szálló permetezőket, kovács szerszámokat, oliva és ásvány gép olajokat, és világhírű hírnevnek örvendő Kossuth Lajos védjegyű angol acél kaszát 1 frt darabját.
Felkérem tehát mindazon római kath. vásárlókat, kiknek o szakmába vágó tárgyakra szükségük van, s azt róm. kath. czégnél óhajják beszerezni, kegyeskedjenek hozzám fordulni levéllel, melyre rögtön kimerítő válasz adatik és a rendelt tárgy azonnal a legtekintélyesebben elküldetik. Meg nem felelő áruk vissza veszerítetnek.

Hazafiai tisztelettel

Horváth István.

Köhögés

és reketség ellen legjobb a RETHY-féle Pemetefü ozukorka. Kapható minden gyógyszerertárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal bérmentve küld a Sas Gyógyszertár B.-Csabán. Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén ezen aláírás látható:

Rethy Béla.
gyógyszerész

Iszakosság

Égygittató a már számos esetben fényes eredményel használt Antidotal. Iken sok elismerő levél. Az illetőnek tudta nélkül is beadható. Egy adag ára 4 frt 20 kr., egy kétté adag, mely makacs bajnál szükséges, 7 frt 40 kr.; az utóbbi ószeg előleges beküldése mellett, bérmentes átküldés. Kapható: Sas-gyógyszertárban Lugoson 19. sz.

* Név törvényesen védve.

SOHR JÓSEF ur

Somogy-Szilban

„Szent Antal“

Jegyű ezüst acél kaszák egyedüli szétküldője. Képes árjegyzéket és gyűjtőívét bárkinek kívánatra ingyen küld, mindenki kérjen egy levelezőlapot. Egyben bemutatunk néhány köszönő levelet:

Igen tisztelt Sohr József ur!
Miatán már megvagyok győződve, hogy az ön kaszái nem holmi szédelés, de igen jó áruk, kérem tehát alant felsoroltat küldeni utánvétellel minél előbb.
Német-Hidegkut,
U. p. Fürstenfeld
(Osztrákország)

Tisztelettel
Egidius Mark

Igen tisztelt Uram!
Üdvözlöm önt a jó kaszáért, s röviden értesítem, hogy a küldött kaszák oly jök, hogy most örömmel rendelék ismét 16 dbot stb. stb.
Katymár, Jan. 3. 1897.

Tisztelettel
Roth János
kövessm.

Tekintetes Uram!
Mély köszönettel tartozom a tekintetes urnak, mert a kaszák, melyet küldött, nagyon megvagyok elégedve, tehát kérem még 9 darabot küldeni, olyant, mind a milyent küldött a szomszéd községbe, mert ott is nagyon megtetszett és voltak nálam, hogy rendeljek. Ha ezek is jök lesznek úgy Junius havában rendelünk egy 50 darabot.
Soós, (Sopronm.) Május 5. 1897.
Isten önnel!

Mikó Imre.

Tekintetes Ur!
A szent Antal kaszáiból most sommás megrendelést nem tehetek, mert a múlt évben száztiz darab kaszával becsapodtunk egy kőbor bécsi ügynök által, mert csak öt kasza vált használhatóvá a 110 kaszából és most félnek a községbeli emberek. De azért tessék 3 darab szent Antal jegyű kaszát küldeni, ha meg lesznek elégedve, számos kaszát rendelék. Jászjakóhalma.

Tisztelettel
Orbán Mihály.

Tekintetes Sohr ur!
A kaszákka nagyon megvagyunk elégedve, mert teljesen megfelel és kérnék még 7 dbot a 90 centiméteresből, de csak olyan jó állású és szívós kemény kaszákat, mint ezek voltak, akkor nem hetet, de számosat fogunk rendelni, és az egész városban meg fogják ismerni a szent Antal kaszát.

Hatvan, Farkasvölgy-utca 4. up. Eger (Eger Hevesm.)

Maradok tisztelettel
Mélypataki Ignác.

Igen tisztelt Sohr ur!
Mi a kaszákka idáig nagyon megvagyunk elégedve s kérünk még 5 drb 95 cm. hosszut küldeni stb. stb.

Isten önnel! Kedves Sohr ur!
Herczegfalva, május 16. 1898.
Id. Ekler József.